

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

IZVJEŠĆE O RADU UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA
VLADE REPUBLIKE HRVATSKE U 2012. GODINI

Kolovoz, 2013 godine.

SADRŽAJ

Uvodna napomena.....	3
1. Administrativno i financijsko poslovanje Ureda za ravnopravnost spolova.....	4
2. Provedba i nadzor provedbe <i>Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine u 2012. godini</i>.....	7
2.1. Provedba <i>Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine</i> iz djelokruga rada Ureda za ravnopravnost spolova u 2012. godini.....	7
2.1.1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti.....	7
2.1.2. Jednake mogućnosti na tržištu rada.....	11
2.1.3. Rodno osjetljivo obrazovanje.....	14
2.1.4. Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu.....	14
2.1.5. Uklanjanje nasilja nad ženama.....	16
2.1.6. Međunarodna politika i suradnja.....	18
2.1.7. Institucionalni mehanizmi i načini provedbe.....	22
2.2. Nadzor provedbe mjera <i>Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine u 2012. godini</i>	25
3. Međunarodna suradnja i ispunjavanje međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova	28
3.1. Aktivnosti u procesu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.....	28
3.2. Vijeće Europe.....	34
3.3. Ujedinjeni narodi.....	34
3.4. Drugi oblici međunarodne suradnje.....	35
4. Suradnja s tijelima državne uprave, državnim tijelima i ostalim institucijama.....	36
5. Suradnja s udrugama.....	42
6. Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova: promidžba, informiranje i izdavaštvo.....	46
Zaključak.....	47

UVODNA NAPOMENA

Izvješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova (u daljnjem tekstu: Ured) podnosi se Vladi Republike Hrvatske sukladno članku 18., stavak 2., alineja 12. *Zakona o ravnopravnosti spolova* (Narodne novine, br. 82/08) prema kojemu je Ured dužan izvještavati Vladu Republike Hrvatske svake godine o svojim aktivnostima za prethodnu godinu. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici od 31. svibnja 2012. godine donijela Zaključak kojim je prihvaćeno Izvješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova za 2011. godinu.

Izvješće o radu Ureda za ravnopravnost spolova u 2012. godini (u daljnjem tekstu: Izvješće) sadrži sažeti pregled provedenih aktivnosti temeljem zakonski propisanog djelokruga rada. Prema članku 18. *Zakona o ravnopravnosti spolova* Ured obavlja stručne i druge poslove na način da: koordinira sve aktivnosti kojima je cilj uspostavljanje ravnopravnosti spolova, izrađuje cjeloviti sustav zaštite i promicanja ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj i prati njegovu učinkovitost; odobrava tijelima i pravnim osobama iz članka 11. *Zakona o ravnopravnosti spolova* planove djelovanja; predlaže Vladi Republike Hrvatske i državnim tijelima donošenje ili izmjene zakona i drugih propisa, kao i usvajanje drugih mjera; izrađuje *Nacionalnu politiku za promicanje ravnopravnosti spolova* i nadzire njezinu provedbu; provodi istraživanja, izrađuje analize i svake dvije godine Vladu Republike Hrvatske izvještava o provedbi *Nacionalne politike*; prati usklađenost i primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na ravnopravnost spolova u odnosu na međunarodne dokumente; priprema nacionalna izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova; surađuje s udrugama koje su aktivne u području ravnopravnosti spolova; promiče znanje i svijest o ravnopravnosti spolova; prima predstavke stranaka o povredama odredbi *Zakona o ravnopravnosti spolova* i drugih propisa i prosljeđuje ih pravobranitelju/ici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim državnim tijelima; koordinira rad županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova i izvještava Vladu Republike Hrvatske o svojim aktivnostima.

Prioritetne aktivnosti u izvještajnom razdoblju bile su usmjerene na provedbu *Zakona o ravnopravnosti spolova*, provedbom mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* (dalje: *Nacionalna politika*) iz djelokruga rada Ureda kao i na izvršavanje brojnih obveza vezanih uz proces pristupanja Europskoj uniji (dalje: EU). U Izvješću donosimo pregled i svih drugih provedenih aktivnosti uz informaciju o administrativnom i financijskom poslovanju Ureda.

1. Administrativno i financijsko poslovanje Ureda za ravnopravnost spolova

U Uredu za ravnopravnost spolova u 2012. godini bilo je stalno zaposleno 6 djelatnica: ravnateljica Ureda, pomoćnica ravnateljice, 3 savjetnice i tajnica. Ravnateljicu Ureda imenovala je Vlada Republike Hrvatske 5. srpnja 2012. godine temeljem provedenog javnog natječaja, a do tada je rukovodila radom Ureda kao osoba ovlaštena za obavljanje poslova ravnateljice. U Uredu je tijekom 2012. godine na određeno vrijeme bila zaposlena osoba za obavljanje administrativnih i stručnih poslova radi povećanog opsega poslova vezanim uz proces pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. *Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine EU u 2012. godini* predviđeno je daljnje jačanje administrativnih kapaciteta Ureda te je odobreno zapošljavanje 1 vježbenika/ce. Plan prijama u državnu službu kao i suglasnost za raspisivanje natječaja za zapošljavanje 1 vježbenika/ce Uredu je Ministarstvo uprave dostavilo krajem godine te je natječaj raspisan u prosincu.

Djelatnice Ureda su pohađale sljedeće programe dodatnog obrazovanja i usavršavanja: Poslijediplomski specijalistički studij socijalne politike pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, seminare „Upravljanje projektima“, „Lisabonski ugovor“ i „Organizacija i vođenje sastanaka“ u organizaciji Državne škole za javnu upravu, seminar „Proces donošenja odluka i pregovaranje u tijelima Europske unije“ i obuku za korištenje novog informacijskog sustava za zaprimanje, evidentiranje i distribuciju EU dokumenata u organizaciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova, tri radionice na temu „Jačanje kapaciteta za učinkovito upravljanje sredstvima kohezijske politike EU“ i seminare „Upravljanje projektnim ciklusom I“ i „Upravljanje projektnim ciklusom II“ u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, te edukaciju službenika/ca za informiranje u organizaciji Službe za odnose s javnošću Vlade Republike Hrvatske. Ministarstvu uprave dostavljen je Prilog za izradu *Procjene potreba i planiranje izobrazbe državnih službenika/ca za 2012. godinu* kao i podaci o imenovanoj koordinatorici za izobrazbu. Državnoj školi za javnu upravu dostavljeni su podaci o procjeni potreba stručnog usavršavanja službenica Ureda za 2013. godinu.

Ministarstvu uprave dostavljene su informacije o imenovanju povjerenice za etiku u Uredu kao i drugi podaci vezani uz poslovanje Ureda: Podaci za izradu *Skupnog izvješća o podnesenim pritužbama za nepoštivanje Etičkog kodeksa i postupcima pokrenutim u 2011. godini*, Podaci o promidžbenom materijalu potrebnom u vezi s provedbom projekta „Jačanje povjerenja građana u državnu upravu promicanjem etičkih načela i standarda ponašanja državnih službenika/ca“ i Izvješće o podnesenim pritužbama za neetično postupanje državnih službenika/ca za 2012. godinu.

Početak godine održan je sastanak s predstavnicama Ureda za unutarnju reviziju Vlade Republike Hrvatske povodom provedbe Plana djelovanja u svezi s procesima izobrazbe državnih službenica u Uredu. Ured za unutarnju reviziju Vlade Republike Hrvatske je sukladno *Godišnjem planu unutarnje revizije za 2012. godinu* u Uredu za ravnopravnost spolova proveo unutarnju reviziju na temu „*Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova*“. Revizijom je bilo obuhvaćeno pitanje organiziranja kampanja u svrhu promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova te se u okviru revidiranog procesa razmatrala provedba kampanje za promicanje političke zastupljenosti žena na lokalnim izborima 2009. godine. Revizorski tim je utvrdio da proces promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova koji se provodi putem kampanje općenito dobro funkcionira te da je uspostavljen zadovoljavajući sustav unutarnjih kontrola uz preporuke za poboljšanjima koje su se odnosile na izradu pisanih procedura, kao i unificiranih obrazaca vezanih uz plan aktivnosti, analitiku financijskog plana, evidenciju praćenja provedbenih aktivnosti te izvješćivanje o tijeku odvijanja procesa promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova. Ured je proveo preporuke te su izrađene Procedure za odvijanje procesa promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova putem kampanje s pripadajućim obrascima. Uredu za unutarnju reviziju dostavljen je popunjeni Upitnik za revidirani subjekt, a vezano uz unutarnje ocjenjivanje usklađenosti revizorskih aktivnosti s međunarodnim standardima, *Kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru i Poveljom unutarnjih revizora* u svrhu procjene učinkovitosti i djelotvornosti unutarnje revizije u zadovoljavanju potreba rukovodstva. Ured je dostavio ažuriranu tablicu procesa s pripadajućim aktivnostima i rizicima te popunjeni Upitnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, vezano uz izradu/ažuriranje *Strateškog plana unutarnje revizije ureda i službi Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015. godine*, te je dao traženo odobrenje na navedeni *Strateški plan* Uredu za unutarnju reviziju.

Na internetskoj stranici Ureda objavljen je pregled sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja, sukladno zakonskim obvezama.

Ravnateljica Ureda sudjelovala je u prosincu na sastanku o *Zakonu o pravu na pristup informacijama* na poziv zamjenika predstojnika Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske. U Uredu je imenovana službenica za informiranje. Slijedom pozivanja na *Zakon o pravu na pristup informacijama* Ured je zaprimio 4 zahtjeva na koja je u roku odgovorio.

U srpnju je održan sastanak s predstavnicima Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost na temu primjene mjera i standarda informacijske sigurnosti u Uredu za ravnopravnost spolova.

Službi za odnose s javnošću dostavljen je pregled godišnjih aktivnosti Ureda za ravnopravnost spolova vezano uz ciljeve Vlade Republike Hrvatske na području komuniciranja s građanstvom, mišljenje o *Nacrtu protokola za odnose s medijima* i potrebnu dokumentaciju i ovlaštenje za provedbu postupka javne nabave za uslugu press clippinga. Predstavnicu Ureda sudjelovala je u radu mjesečnih sastanaka PR i online koordinacije.

Prema *Izješću o sredstvima i utrošku sredstava za razdoblje od 01. 01. 2012. do 31. 12. 2012.* Ureda za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske proračun Ureda iznosio je 2.078.600,00 kuna, od čega je utrošeno 1.837.125,38 kuna, odnosno 89% sredstava. Iznos planiranih sredstava za rad Ureda za ravnopravnost spolova iz Državnog proračuna u odnosu na 2011. godinu, u 2012. godini smanjio se za 11%, odnosno za 261.100,00 kuna.

Tablica 1. Rashodi Ureda za ravnopravnost spolova u 2012. godini

Aktivnost	Opis	Planirano	Ostvareno	Ostvareno u %
A532 004	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	1.313.800,00	1.240.671,26	95
A532 009	PROVEDBA ZAKONA O RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA I NACIONALNE POLITIKE	681.800,00	528.038,12	78
A 532 012	PROVEDBA PROGRAMA ZAJEDNICE PROGRESS - IZVOR 12 UČEŠĆE RH	10.000,00	1.103,00	11
A 532 013	PROVEDBA DRUGIH NACIONALNIH POLITIKA I STRATEGIJA	36.000,00	34.993,00	98
A 532 016	PROVEDBA MEĐUNARODNIH OBVEZA U PODRUČJU RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA	20.000,00	18.233,72	92
K 532 005	INFORMATIZACIJA UREDA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	17.000,00	14.086,28	83
SVEUKUPNO		2.078.600,00	1.837.125,38	89

2. Provedba i nadzor provedbe *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* u 2012. godini

2.1. Provedba *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* iz djelokruga rada Ureda za ravnopravnost spolova u 2012. godini

U 2012. godini Ured za ravnopravnost spolova bio je zadužen za provedbu 21 mjere i sunositelj provedbe 15 mjera (od ukupno 94) u svim prioritetnim tematskim područjima *Nacionalne politike*: 1) Promicanju ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti, 2) Jednakih mogućnosti na tržištu rada, 3) Rodno osjetljivom obrazovanju, 4) Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu, 5) Uklanjanju nasilja nad ženama, 6) Međunarodnoj politici i suradnji i 7) Institucionalnim mehanizmima i načinima provedbe. U nastavku donosimo pregled poduzetih aktivnosti prema navedenim područjima djelovanja i provedenim mjerama. O provedbi *Nacionalne politike* Ured je redovito izvještavao i Europsku komisiju putem nadležnih tijela državne uprave (upućujemo na poglavlje 3.1. Aktivnosti u procesu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji).

2.1.1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti

U području promicanja ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti Ured je provodio brojne aktivnosti s ciljem podizanja razine znanja i svijesti javnosti o antidiskriminacijskom zakonodavnom i strateškom okviru, kao i o potrebi unaprjeđivanja općeg društvenog položaja žena, ali i unaprjeđivanja položaja pripadnica nacionalnih manjina, žena s invaliditetom, seoskih žena i LGBT populacije.

U tu svrhu kontinuirano je distribuirano nekoliko tisuća letaka s tekstem *Zakona o ravnopravnosti spolova* kao i stotine primjeraka tiskanog izdanja *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*. Radi velikog interesa i potražnje javnosti u rujnu je tiskano drugo izdanje *Nacionalne politike* u nakladi od 2000 primjeraka. U studenom je u nakladi od 50 primjeraka tiskana *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* na Brailleovom pismu koju je na završnom predstavljanju kampanje Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske (SOIH) „*Bijele vrpce*“ ravnateljica Ureda službeno predala predstavnicima/cama udruga slijepih i slabovidnih osoba. Tiskano je i drugo izdanje *Strategije za ravnopravnost između žena i muškaraca 2010 - 2015. Europske komisije* u nakladi od 1000 primjeraka te drugo izdanje znanstvene monografije „*Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj*“ u 100 primjeraka. Sve navedene, kao i publikacije

tiskane ranijih godina, diseminirane su širokom krugu dionika uključujući državna tijela, županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova, političke stranke, organizacije civilnog društva, knjižnice i druge institucije. Za publikacijama Ureda iskazan je znatan interes i od institucionalnih mehanizama za promicanje ravnopravnosti spolova u regiji. Ravnateljica Ureda održala je predavanje na temu rodne ravnopravnosti u Hrvatskoj studentima/cama Pravnog fakulteta, III. godine studija Socijalnog rada, u okviru nastave iz izbornog predmeta Diskriminacija i antidiskriminacijske politike te predavanje u Talijanskoj srednjoj školi u Rovinju na temu „*Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova*“ u sklopu međunarodnog projekta „*Comenius*“ na temu rodne ravnopravnosti („*Empowering Gender Equality*“) za učenike/ce završnih razreda uključenih u ovaj projekt.

Ravnateljica Ureda je na okruglom stolu Hrvatskog sociološkog društva, Sekcije „Žena i društvo“ „*Hrvatsko društvo u de/konstrukciji rodne kulture, politike i medija*“ održala uvodno izlaganje na temu „*Koji je utjecaj Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2006.-2010. i 2011.-2015. na proces de/konstrukcije rodnih uloga u području kulture, politike i medija i da li je taj utjecaj dovoljno prepoznat ?!*“.

Veliki broj aktivnosti provodio se povodom obilježavanja značajnih datuma na području ljudskih prava i rodne ravnopravnosti, često u suradnji s organizacijama civilnog društva i tijelima državne uprave.

U povodu obilježavanja 8. ožujka - Međunarodnog dana žena, Ured za ravnopravnost spolova i sekcija „Žena i društvo“ Hrvatskog sociološkog društva organizirali su izuzetno dobro posjećenu promociju znanstvene monografije „*Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj*“ koju je Ured tiskao 2011. godine. Ravnateljica Ureda održala je jedno od uvodnih izlaganja na predstavljanju monografije nastale na temelju rezultata prvog znanstvenog multidisciplinarnog istraživanja „*Percepcija, iskustva i stavovi o rodnoj diskriminaciji u RH*“, koje je naručio Ured za ravnopravnost spolova 2009. godine. Ured je financijski podržao izdavanje knjige dr.sc. Mirjane Adamović „*Žene i društvena moć*“, u čijoj je promociji sudjelovala ravnateljica Ureda. Ravnateljica je sudjelovala i u raspravi na okruglom stolu u organizaciji Socijaldemokratskog foruma žena SDP-a Hrvatske na temu „*Žene i sport: važno je sudjelovati?*“ u povodu Međunarodnog dana žena i ususret XXX. Olimpijskim igrama u Londonu 2012. godine. Tom prilikom je sudionicima/cama distribuiran Priručnik o dobroj praksi Vijeća Europe „*Ravnopravnost spolova u športu - Dostupnost športskih aktivnosti djevojčicama i ženama*“ kojeg je Ured tiskao 2011. godine. Ravnateljica Ureda sudjelovala je na skupu u organizaciji Ureda predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. Ive Josipovića i Programa

Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj, a kojim se predsjednik Republike Hrvatske pridružio kampanji Glavnog tajnika UN-a Ban Ki Moona i inicirao osnivanje Mreže muških lidera u borbi protiv nasilja nad ženama u Republici Hrvatskoj. Povodom obilježavanja ovog značajnog datuma ravnateljica Ureda sudjelovala je i na premijeri filma „Ženska prava hoću“ („Made in Dagenham“), u organizaciji Veleposlanstva Velike Britanije, a predstavnica Ureda sudjelovala je na svečanosti dodjele Nagrade Zagrepčanka godine koju dodjeljuje Gradska skupština Grada Zagreba. Predstavnica Ureda sudjelovala je na predstavljanju rada SOS - telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja u organizaciji SOIH - Mreže žena s invaliditetom, te na predstavljanju knjige „Standardno tumačenje Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (KPOSI) iz ženske perspektive“ u Zagrebu.

Ured je priopćenjem putem svojih internetskih stranica obilježio Svjetski dan seoskih žena 15. listopada. Savjetnica u Uredu sudjelovala je u radu „Nacionalne strateške radionice inicijative žena u ruralnom razvoju RH (WoRD)“ koja je povodom obilježavanja Svjetskog dana seoskih žena održana u listopadu u okviru projekta „SEE WoRD – Women in Rural Development Network / Žene Jugoistočne Europe u mreži za ruralni razvoj“, u organizaciji Regionalnog centra za jednakost spolova (GTF) u Otočcu i uz financijsku potporu Ureda za ravnopravnost spolova.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije ravnateljica Ureda je 17. svibnja 2012. primila predstavnike i predstavnice organizacijskog odbora „Zagreb Pride“. Na sastanku su razmijenjena stajališta o novim zakonodavnim inicijativama vezanim uz poboljšanje pravnog statusa LGBT osoba. Ured za ravnopravnost spolova podržao je i održavanje izložbe Helene Janečić „Hrvatske budnice“ i nastupa Le Zbora 18. svibnja 2012. u Hrvatskom društvu likovnih umjetnika u Zagrebu. Predstavnica Ureda sudjelovala je na Okruglom stolu pod nazivom „Pravni položaj LGBT osoba u Republici Hrvatskoj“ koji je održan 18. svibnja 2012. u Zagrebu u organizaciji pravobraniteljice za ravnopravnost spolova uz podršku Veleposlanstva Velike Britanije i u suradnji s LGBT organizacijama civilnog društva. Ured je pružio moralnu podršku održavanju „Split Pride“ te je dao financijsku potporu Udruženju „Zagreb Pride“ za plaćanje troškova osiguranja javnog skupa i povorke ponosa „Zagreb Pride 2012“. U suorganizaciji s Uredom povodom održavanja Povorke ponosa „Zagreb Pride“ održana je diskusija i tribina „Mame u MAMI“ 12. lipnja 2012. u Net klubu MAMA.

Na internet stranici Ureda (www.ured-ravnopravnost.hr), u zasebnoj rubrici, redovito se objavljuju sve dostupne informacije o aktivnostima kojima se obilježavaju 22. rujan – Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama i 25. studeni – Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad

ženama od strane Ureda, nadležnih državnih tijela, županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova i udruga.

Povodom obilježavanja 22. rujna - Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, ravnateljica je održala jedno od uvodnih izlaganja na temu „*Uloga Ureda za ravnopravnost spolova u aktivnostima suzbijanja nasilja nad ženama u kontekstu provedbe mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*“ na okruglom stolu u organizaciji Odbora za obitelj, mlade i sport Hrvatskoga sabora. Savjetnica u Uredu je sudjelovala pri polaganju vijenca na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih u spomen na tri ubijene žene na zagrebačkom Općinskom sudu 22. rujna 1999. godine kao i na tematskoj sjednici Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog Sabora na kojoj je predstavljen *Izveštaj o ljudskim pravima - Implementacija hrvatskog zakonodavstva vezanog uz obiteljsko nasilje* američke udruge The Advocates for Human Rights u suradnji s Bulgarian Gender Research Foundation te Autonomnom ženskom kućom Zagreb.

Savjetnica u Uredu sudjelovala je povodom obilježavanja 25. studenog - Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama na tematskoj sjednici Povjerenstva za ravnopravnost spolova Zagrebačke županije i na okruglim stolovima „*Promjene Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira - efikasno tretiranje problema prostitucije*“ održanom u organizaciji Centra za žene žrtve rata - ROSA u Centru za ljudska prava u Zagrebu i „*Nasilje nad ženama s invaliditetom*“ u organizaciji Ženske sobe - Centra za seksualna prava u Zagrebu. U prosincu su ravnateljica i savjetnice u Uredu sudjelovale na završnom centralnom događaju u sklopu kampanje Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) i Ministarstva unutarnjih poslova „*Živim život bez nasilja*“ održanom u kazalištu VIDRA u Zagrebu.

Ured je bio suorganizator kampanje „*Bijele vrpce*“ čije je završno predstavljanje održano u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH u prostorijama Saveza gluhih i nagluhih grada Zagreba. Tom prigodom ravnateljica Ureda održala je jedno od uvodnih izlaganja te je predstavnicima/cama udruga slijepih i slabovidnih osoba službeno predala primjerke *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* na Brailleovom pismu. Kampanju „*Bijele vrpce*“ Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH provela je u partnerstvu s Uredom za ravnopravnost spolova, Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te Gradom Zagrebom. Moto Kampanje bio je „*Muško NE nasilju nad ženama*“.

Ravnateljica Ureda svake godine sudjeluje na obilježavanju Svjetskog dana poduzetnica koje u svibnju organizira Hrvatska udruga poslovnih žena KRUG, u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom te je 18. svibnja 2012. godine održala uvodno/pozdravno izlaganje.

Ured je 2. ožujka 2012. godine obilježio Europski dan jednakih plaća priopćenjem za tisak i uvrštavanjem niza relevantnih podataka na svoje internetske stranice o još uvijek prisutnom jazu u plaćama između žena i muškaraca. Na internetsku stranicu su uvrštene informacije o kampanji za jednake plaće muškaraca i žena, brošure i brojne poveznice s opsežnim podacima o aktivnostima koje se poduzimaju u Europskoj uniji kako bi se otklonio jaz u plaćama.

Vežano uz provedbu mjera usmjerenih ka unaprjeđivanju položaja žena pripadnica nacionalnih manjina pomoćnica ravnateljice u srpnju je održala izlaganje na temu „*Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*“ u sklopu seminara „*Osposobljavanje i educiranje mladih pripadnika nacionalnih manjina*“ u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske te Savjeta za nacionalne manjine. U suorganizaciji s Uredom Klub albanskih žena Hrvatske „Kraljica Teuta“ organizirao je manifestaciju „*Dani kraljice Teute*“ na kojoj je ravnateljica održala uvodno izlaganje. Ured je pružio financijsku potporu i Udruzi žena Romkinja Hrvatske „Bolja budućnost“ za izradu internetskog portala romni.net namijenjenog potrebama mladih Romkinja s ciljem pružanja informacija vezanih uz projekte i poticaje u području obrazovanja, zapošljavanja i razmjene primjera dobrih praksi.

2.1.2. Jednake mogućnosti na tržištu rada

U poglavlju „Jednake mogućnosti na tržištu rada“ Ured je sunositelj provedbe mjera vezanih uz poticanje poduzetništva žena, provedbe aktivnosti vezanih uz poticanje jednake raspodjele u obavljanju kućanskih i obiteljskih obveza te analize i distribucije statističkih pokazatelja o rodnom jazu u plaćama.

U okviru IPA komponente IV. *Razvoj ljudskih potencijala* savjetnica u Uredu sudjelovala je u siječnju na okruglim stolovima „*Predstavljanje novih oblika suradnje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i centara za socijalnu skrb u radu sa ženama koje koriste usluge obiju institucija*“ i „*Prezentacija novih mjera aktivne politike zapošljavanja za žene u nepovoljnom položaju na tržištu rada*“ organiziranim u sklopu projekta „*Žene na tržištu rada*“ u organizaciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji su se održali u hotelu Dubrovnik u Zagrebu. U veljači je savjetnica u

Uredu sudjelovala na završnoj konferenciji projekta „*Žene na tržištu rada*“. Također je sudjelovala u radu Upravljačkog odbora ovog projekta kao njegova članica.

Savjetnica u Uredu sudjelovala je na predavljanju „*Uputa za zaštitu dostojanstva zaposlenih žena na radu*“ u organizaciji pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Ženske sekcije Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Odbora žena Nezavisnih hrvatskih sindikata, te Koordinacije žena Hrvatske udruge sindikata.

Ravnateljica je održala dva predavanja na radionicama u okviru projekta „*Poduzetnica - to mogu biti i ja*“ koji je pokrenuo Zagrebački ogranak Hrvatske udruge poslovnih žena KRUG, a čiji pokrovitelj je bio Ured za ravnopravnost spolova. Projekt je obuhvatio tri ciklusa od četiri neovisne interaktivne radionice namijenjene nezaposlenim ženama svih dobni skupina s ciljem stjecanja vještina i znanja za pokretanje vlastitog posla. Na svečanoj dodjeli svjedodžbi za ukupno 115 polaznica radionica, održanoj u travnju u Vijećnici Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu, ravnateljica je održala uvodno izlaganje pod nazivom „*Poduzetništvo je ključ poboljšanja položaja žena na tržištu rada*“, u kojemu je istaknuto kako je nepovoljan položaj žena na tržištu rada jedan od najvažnijih pokazatelja neravnopravnosti spolova. Jačanje poduzetništva žena jedan je i od najvažnijih političkih i razvojnih ciljeva o čemu svjedoči i njegovo uključivanje u prioritete pojedinih osnovnih strateških državnih akata, operativnih planova i sektorskih politika, istaknula je tom prilikom ravnateljica, te je navela primjere dobre prakse za poticanje poduzetništva žena.

Ured je bio sponzor projekta „*Od nezaposlene do zaposlene*“ koji je u 2012. godini pokrenuo portal Pametna kuna, u suradnji sa časopisom Zaposlena. Projekt je kroz natječaj za odabir ženske poslovne ideje, edukativni i informativni sadržaj imao za cilj poticanje ženskog poduzetništva u Hrvatskoj te informiranje o preduvjetima i načinima uspješnog pokretanja vlastitog posla. Kroz niz edukativnih radionica pet finalistica natječaja dobile su sva relevantna znanja koja će im biti potrebna pri samozapošljavanju, a čitav se proces odvijao na način da je medijski praćen putem članaka i video isječaka na portalu Pametna kuna.

Treću godinu za redom Ured je bio pokrovitelj manifestacije *Izbor za Ženu godine* u organizaciji časopisa Zaposlena. Na dodjeli priznanja u srpnju u hotelu Regent Esplanade u Zagrebu ravnateljica je istaknula kako je riječ o važnom projektu koji značajno doprinosi suzbijanju rodni stereotipa i povećanju vidljivosti afirmiranih žena u hrvatskom društvu s ciljem promicanja jednakih mogućnosti za žene i muškarce u poduzetništvu, znanosti, kulturi i drugim područjima djelovanja.

Ured za ravnopravnost spolova sudjelovao je kao partner na projektu „21 put prema uspjehu“ u organizaciji Udruge za promicanje pozitivnih promjena u društvu, na čijem se predstavljanju u studenom u hotelu Esplanade pozdravnim govorom obratila ravnateljica Ureda. Projekt se sastojao od 7 panel-diskusija na kojima su po tri gošće, redom uspješne žene u području gospodarstva, kulture, umjetnosti, civilnog društva i akademske zajednice, iznijele svoja iskustva, ključne poruke i ideje sa svog „puta prema uspjehu“ s ciljem ukazivanja na mogućnosti, potencijale i perspektivu koju i žene i muškarci mogu imati i /ili pronaći u Hrvatskoj.

U suradnji s Hrvatskim dizajnerskim društvom suorganiziran je i financijski podržan nastup udruge Kamensko na Artomatu 2012. u sklopu programa Extra Ordinary Design - serije radionica inkluzivnog dizajna kao program podrške Udruzi Kamensko s ciljem osmišljavanja novih linija dizajnerskih proizvoda. Udruga Kamensko osnovana je krajem 2011. godine od strane otpuštenih tekstilnih radnica propale industrije Kamensko sa svrhom zajedničkog djelovanja i međusobne podrške. Riječ je o ženama u dobi iznad 50 godina, tekstilnim radnicama koje posjeduju niz vještina od osmišljavanja modela i krojenja do šivanja.

Ravnateljica je održala izlaganje na završnoj konferenciji dvogodišnjega projekta EntrepreneurSHEp Croatia „Poduzetništvo žena u Hrvatskoj“ u sklopu Europske mreže ambasadorica ženskoga poduzetništva u kojem je Hrvatska gospodarska komora bila koordinator u suradnji s projektnim partnerima tvrtkom Tera Tehnopolis d.o.o. iz Osijeka, Tehnološkim parkom Varaždin i Visokom školom za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje „Nikola Šubić Zrinski“. Konferencija je održana u studenom u Vijećnici Hrvatske gospodarske komore.

Ravnateljica je sudjelovala na međunarodnoj konferenciji pod nazivom „*ŽELIMO MOĆI RADITI - LAVORARE TUTTE - VSE ŽELIMO DELATI*“, koja je u organizaciji udruge Žene Europe te Istarske županije i Provincia di Trieste održana u svibnju u Puli u Zajednici Talijana - Comunita degli Italiani. Na skupu se raspravljalo o položaju žena na tržištu rada, a okupio je stručnjakinje i parlamentarke iz Republike Italije, Republike Slovenije i Republike Hrvatske.

Savjetnica u Uredu sudjelovala je u rujnu na predstavljanju projekta „*Žensko poduzetništvo - Motor za stvaranje radnih mjesta u jugoistočnoj Europi*“ koji je financiran od Švedske međunarodne razvojne agencije (SIDA). Nositelj projekta je Vijeće za regionalnu suradnju - RCC, dok su implementacijski partneri Regionalni centar za jednakost spolova (GTF) i Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija zemalja jugoistočne Europe (SEECCEL).

2.1.3. Rodno osjetljivo obrazovanje

Uspostavljena je suradnja s Agencijom za odgoj i obrazovanje (AZOO) i imenovana je predstavnicom Ureda koja će sudjelovati u svojstvu predavačice na stručnim skupovima za učitelje/ice i nastavnike/ice biologije u organizaciji AZOO, podružnica Split. Glavna tema stručnih skupova je uvođenje zdravstvenog odgoja u škole s naglaskom na spolnu/rodnu ravnopravnost.

Preporuka Vijeća Europe „*Rodno osviještena politika u obrazovanju*“ distribuirana je tijekom 2012. godine političkim strankama, udrugama, knjižnicama, lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova i školama.

Ravnateljica Ureda je u svibnju održala predavanje na temu „*Unaprjeđivanje suradnje za promicanje ravnopravnosti spolova*“ za knjižničare i knjižničarke osnovnih škola Grada Zagreba i Zagrebačke županije u Gradskoj knjižnici Grada Zagreba.

Savjetnica u Uredu sudjelovala je na javnom savjetovanju „*Nacrt kurikulum za građanski odgoj i obrazovanje*“ u organizaciji Ureda za udruge, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta.

2.1.4. Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu

Tijekom 2012. godine izvršene su pripreme za početak kampanje koju pred održavanje lokalnih i parlamentarnih izbora već tradicionalno provodi Ured pod sloganom „*Uravnotežimo se!*“ s ciljem povećanja udjela žena u procesima političkog odlučivanja. Kampanja za povećanje udjela žena na kandidacijskim listama na lokalnim izborima 2013. godine službeno je pokrenuta krajem 2012. godine na *V. Koordinaciji županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova* u Šibeniku (dalje: Koordinacija). U Zaključcima, koji su dostavljeni sredstvima javnog priopćavanja, upućen je javni poziv političkim strankama i ostalim ovlaštenim predlagateljima da poštuju zakonsku odredbu o uvrštavanju najmanje 40% podzastupljenog spola na izborne liste za lokalna predstavnička tijela. Zaključeno je također da će Ured za ravnopravnost spolova, u suradnji sa županijskim povjerenstvima i udrugama odmah krenuti u kampanju s ciljem podizanja svijesti o neprihvatljivosti isključenosti žena iz procesa političkog odlučivanja na lokalnim razinama. Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova obvezala su se na provedbu kampanje na području svojih izbornih jedinica s ciljem osvještavanja javnosti i poticanja predlagatelja da poštuju navedenu zakonsku obvezu. Obvezala su se također da će pratiti izborni proces od faze kandidature do faze preuzimanja mandata i o utvrđenim udjelima

kandidatkinja/vijećnica informirati javnost na razini županije. Javni i privatni mediji, posebice televizijske i radijske postaje s nacionalnim i lokalnim koncesijama, pozvani su da do održavanja lokalnih izbora 2013. godine osiguraju više medijskog prostora za emisije i priloge na temu političke participacije žena i predstavljanje kandidatkinja, te da odvoje dio oglasnog prostora za emitiranje TV i radijskih spotova. Krajem godine u suradnji s Fade In d.o.o. Ured je pripremio preinake ranije izrađenog promidžbenog video spota kampanje „*Uravnotežimo se!*“.

Ured za ravnopravnost spolova bio je pokrovitelj „*Konferencije o sudjelovanju žena u odlučivanju na lokalnoj razini*“ koju je organizirao Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje - CESI u listopadu 2012. u Zagrebu, a na kojoj je ravnateljica Ureda održala pozdravni govor. Konferencija je označila početak kampanje „*Ravnopravne! Sudjelovanje žena u odlučivanju na lokalnoj razini*“, a provodila se u suradnji s nekoliko drugih organizacija civilnog društva. Kampanja se sastojala od edukativnih ciklusa i medijskih aktivnosti. Na početku konferencije održan je panel s međunarodnim gostima i gošćama s ciljem razmjene ideja i iskustava u promicanju sudjelovanja žena u odlučivanju. Održane su i radionice za hrvatske političare/ke i aktiviste/ce u svrhu razvijanja novih strategija za uključivanje većeg broja žena u odlučivanje na lokalnoj razini. Nakon konferencije održan je seminar na kojemu je pomoćnica ravnateljice održala predavanje na temu „*Obveze lokalne zajednice u provođenju Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*“.

Ravnateljica Ureda održala je uvodno izlaganje na okruglom stolu „*Uravnotežimo se, najmanje 40% žena na izbornim listama*“ koji je povodom lokalnih izbora 2013. održan u studenom u Puli, u organizaciji Povjerenstva za ravnopravnost spolova Istarske županije i Zaklade za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva Istarske županije. Na okruglom stolu sudjelovali su predstavnici/e političkih stranaka, organizacija civilnog društva, lokalnih povjerenstava za ravnopravnost spolova i medija.

Ravnateljica je sudjelovala na predstavljanju rezultata istraživanja „*Žene u hrvatskoj politici 2011.*“ koje je održano u rujnu u Centru za ženske studije. Namjera istraživanja bila je ispitati vrijednosti, percepcije i znanja hrvatskih građana/ki o ženskoj političkoj participaciji te diskriminaciji žena u području javnog i političkog života. Rezultati su pokazali kako više od 60 posto ispitanih smatra da su žene u Hrvatskoj diskriminirane i da ne sudjeluju u dovoljnom broju u političkom odlučivanju.

Na poziv Centra za ženske studije i Centra za politološka istraživanja Fakulteta društvenih znanosti Sveučilišta u Ljubljani ravnateljica Ureda dala je intervju za potrebe projekta „*AD ACTE - Anti-Discrimination Actions Towards Equality of women and men*“ u svrhu monitoriranja javnih politika radi evaluacije procesa uvođenja rodni kvota u politici, kao i njihovog dosadašnjeg utjecaja na postizanje ravnopravne zastupljenosti žena i muškaraca u predstavničkim tijelima vlasti.

U području unaprjeđenja položaja žena u sportu Ured je podržao održavanje *10. Međunarodnog nogometnog dvoranskog turnira žena Agram 2012.* u športskoj dvorani Peščenica, a na kojima su nastupili malonogometni ženski klubovi iz Austrije, Mađarske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije i Hrvatske.

U organizaciji Komisije za žene u sportu Hrvatskog olimpijskog odbora i u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta u lipnju je održan V. seminar za koordinatorice za žene u sportu pod nazivom: „*Ususret olimpijskim igrama London 2012.*“, na kojemu je ravnateljica Ureda održala izlaganje na temu „*Predstavljanje priručnika Vijeća Europe o dobroj praksi ravnopravnosti spolova u sportu*“. U zaključke sa seminara uvršten je zahtjev da se pravna regulativa na području sporta promijeni i uskladi s *Nacionalnom politikom za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* i *Zakonom o ravnopravnosti spolova*. Zatraženo je i da se izvrše potrebne promjene i usklađivanje s dokumentima o ravnopravnosti spolova u izborima za novi sastav komisija i Vijeće Hrvatskog olimpijskog odbora. Istaknuta je potreba iznalaženja dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu kao i u Financijskom planu Hrvatskog olimpijskog odbora namijenjenih razvoju ženskog sporta.

Ured za ravnopravnost spolova preveo je i objavio na svojoj internetskoj stranici Deklaraciju s 10. europske konferencije „*Žene i sport*“, koja je održana u Londonu u organizaciji EWS (European Women and Sport) i EPAS-a (European Partial Agreement on Sport) Vijeća Europe. Deklaracija poziva na osiguravanje jednakih mogućnosti za bavljenje sportom za žene i muškarce i na rodno ravnopravno organiziranje sportskih priredbi, te pruža uvid u brojne aspekte rodno osviještenog pristupa sportu.

2.1.5. Uklanjanje nasilja nad ženama

Na prijedlog Ureda za ravnopravnost spolova Vlada Republike Hrvatske na svojoj je 64. sjednici održanoj 29. studenog donijela *Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja*

(dalje: *Protokol*). *Protokol* je izradila Radna skupina za izradu analize i plana djelovanja za suzbijanje svih oblika nasilja nad ženama, uključujući prikupljanje statističkih podataka, osnovana od strane Ureda. Radnom skupinom predsjedavala je koordinatorica Ženske sobe - Centra za seksualna prava iz Zagreba. U članstvu Radne skupine sudjelovali su predstavnici/ce nadležnih državnih tijela, županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, ustanova te organizacija civilnog društva. Pri izradi *Protokola* konzultirani su razni stručnjaci/kinje koji se bave problematikom seksualnog nasilja, te se o *Protokolu* više puta raspravljalo na sastancima Mreže suradnje vladinih institucija i organizacija civilnog društva protiv seksualnog nasilja u organizaciji Ženske sobe - Centra za seksualna prava. *Protokol* se temelji na zakonima i podzakonskim aktima te na sadržaju i obvezama propisanim *Nacionalnom politikom za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, kao i na *Preporuci Rec(2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o zaštiti žena od nasilja*. Ured za ravnopravnost spolova proveo je internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o *Nacrtu prijedloga Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* u razdoblju od 18. listopada do 12. studenog 2012. godine. Po donošenju *Protokola*, Ured je u prosincu pismenim putem obavijestio sva državna tijela koja su obveznici provedbe o njegovom donošenju i potrebi njegove kontinuirane i dosljedne primjene.

Savjetnica u Uredu sudjelovala je u radu Radne skupine za pripremu potpisivanja i usklađivanje prijevoda *Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* s hrvatskim pravnim nazivljem, osnovane pri Ministarstvu socijalne politike i mladih.

Na internet stranici Ureda (www.ured-ravnopravnost.hr) redovito se objavljuju sve dostupne informacije i pripadajući nacionalni i međunarodni dokumenti vezani uz problematiku suzbijanja svih oblika nasilja nad ženama, uključujući ažurirane podatke o SOS telefonskim linijama namijenjenim žrtvama nasilja.

Ured je udruzi GORD - Građanskoj organizaciji razvoja društva iz Dalja dodijelio jednokratnu financijsku potporu s ciljem financiranja besplatne SOS telefonske linije za žene žrtve svih oblika nasilja. Ravnateljica Ureda sudjelovala je u veljači na predstavljanju web stranice „*Sigurno mjesto*“ Ženske sobe - Centra za seksualna prava iz Zagreba, gdje je održala jedno od uvodnih izlaganja.

Na seminaru o nasilju nad ženama u Tuheljskim Toplicama u organizaciji Udruge S.O.S. telefon - POZIV U POMOĆ iz Virovitice u sklopu projekta „*Zaštita žena žrtava nasilja*“ savjetnica u Uredu održala je izlaganje na temu „*Uloga Ureda za ravnopravnost spolova u*

prevenciji nasilja nad ženama“. U svibnju su pomoćnica ravnateljice i savjetnice u Uredu održale sastanak s predstavnicama udruga članica Fondacije CURE iz Sarajeva, Medica Zenica u organizaciji Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje - CESI koji su provodili projekt „*ZAJEDNO protiv rodno uvjetovanog nasilja*“. Savjetnica u Uredu sudjelovala je u svibnju na 10. sastanku Mreže suradnje vladinih institucija i organizacija civilnog društva protiv seksualnog nasilja održanom u organizaciji Ženske sobe - Centra za seksualna prava iz Zagreba u Donjoj Stubici; u listopadu na fokus grupi o ekonomskom nasilju nad ženama u sklopu međunarodnog projekta „*Imenovanje, definiranje i sankcioniranje ekonomskog nasilja nad ženama u intimnim vezama*“ u organizaciji Udruge B.a.B.e. „Budi aktivna. Budi emancipiran.“; u prosincu na okruglom stolu „*I nasilje u porodu je nasilje nad ženama*“ u organizaciji Udruge RODA - Roditelji u akciji održanom u prostorijama Hrvatskog sabora i na okruglom stolu i prezentaciji publikacije „*Za veze bez nasilja*“ - Istraživanje i analiza strategija i programa prevencije nasilja u partnerskim vezama mladih u organizaciji Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje - CESI, održanom u Zagrebu.

U ožujku je savjetnica u Uredu u Zagrebu sudjelovala na projekciji dokumentarnog filma „*Kraj nekažnjivosti - seksualno nasilje pred Tribunalom*“, u organizaciji Ureda za vezu Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), a u travnju u Vukovaru na okruglom stolu „*Seksualno nasilje u ratu*“ u organizaciji Programa Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj (UNDP) i Grada Vukovara, uz potporu Ureda Predsjednika Republike Hrvatske.

U rujnu je Ured uspostavio suradnju sa Ženskom sobom - Centrom za seksualna prava iz Zagreba vezano uz dostavu informacija s ciljem njihove objave na web stranici ove udruge „*Sigurno mjesto*“. U ožujku je Ured na zamolbu udruge B.a.b.e. – Budi aktivna. Budi emancipiran. Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije dostavio preporuku u svezi s podnesenim zahtjevom za stambeno zbrinjavanje korisnice žrtve obiteljskog nasilja.

2.1.6. Međunarodna politika i suradnja

Republika Hrvatska je kao buduća članica Europske unije sredinom 2012. godine putem Ureda za ravnopravnost spolova pozvana na suradnju i uključivanje u rad Europskog instituta za ravnopravnost spolova (dalje: EIGE) sa sjedištem u Vilniusu, Litva. U lipnju je ravnateljica Ureda pozvana na konzultativni sastanak na temu „*Korisni i učinkoviti modeli umrežavanja u okviru Dokumentacijskog centra*“ koji je sastavni dio EIGE-a. Ravnateljica je u rujnu postala članica

Tematske mreže za rodno osviještenu politiku EIGE-a i sudjelovala na njenom 4. sastanku gdje je održala izlaganje pod nazivom „*Zakonodavni i strateški okvir ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj*“. *Tematska mreža za rodno osviještenu politiku* osnovana je 2010. godine, s ciljem uvođenje rodne dimenzije u sve politike i programe na razini Europske unije i država članica. Savjetnica u Uredu uključila se u rad *Tematske mreže za trening o ravnopravnosti spolova* i sudjelovala u radu konferencije „*Unaprjeđenje rodnog treninga u svrhu podrške učinkovitosti rodno osviještene politike*“ u studenome u Vilniusu.

Europski institut za ravnopravnost spolova provodi veliki broj različitih istraživanja i analiza za potrebe Europske komisije. Istraživanja, čiji se rezultati redovito tiskaju i diseminiraju, sadrže podatke o svim zemljama članicama Europske unije uključivši Republiku Hrvatsku. U tu svrhu Ured je EIGE-u dostavio veći broj potrebnih informacija i odgovora, i to: Odgovore na upitnik o „*Skupu podataka, alata i primjera dobrih praksi u području problematike nasilja u obitelji, sukladno poglavlju D Pekinške Platforme za djelovanje*“; Prijedlog dopune podataka za Republiku Hrvatsku vezano uz istraživanje o procjeni trenutne situacije i trendova vezanih uz problematiku genitalnog sakaćenja; Revidirane informacije o vrstama edukacija o ravnopravnosti spolova s naglaskom na edukaciji državnih službenika/ca i institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova; Informacije za bazu podataka o trenerima/cama u području ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj; Odgovore na *Upitnik o metodama, materijalima i stručnoj literaturi* kojom se Ured služi prilikom educiranja djelatnika/ca državne uprave o ravnopravnosti spolova; Podatke o kontakt osobama u državnim tijelima u Republici Hrvatskoj nadležnim za prikupljanje i vođenje statističkih podataka vezanih uz rodno uvjetovano nasilje te Odgovore na *Upitnik o metodama i alatima za potporu pristupa žena medijima*.

Ured je nastavio sa sudjelovanjem u „*Programu razmjene dobrih praksi o ravnopravnosti spolova*” - programa Zajednice PROGRESS Europske komisije čiji je cilj identificirati najbolje univerzalne načine za uspostavljanje ravnopravnosti spolova u državama Europske unije. Predstavnice Ureda sudjelovale su na dva sastanka u okviru ovog programa - u veljači na seminaru u Londonu na temu o „*Aktivnostima osvještavanja javnosti za borbu protiv nasilja nad ženama i djevojčicama*” i u svibnju u Oslu na temu „*Žene na mjestima donošenja ekonomskih odluka*“. Ravnateljica je sudjelovala na sastanku Europske komisije vezanom za natječaj programa Zajednice PROGRESS „*Podrška nacionalnim aktivnostima za ravnopravnost spolova, posebno u području ekonomskog odlučivanja*“, 12. studenoga 2012. u Bruxellesu. Na sastanku je, uz informacije o ciljevima i prioritetima, predstavljen sadržaj natječaja, provedena je rasprava o

financijskim aspektima i novouvedenim procedurama uz razmjenu iskustava u provedbi projekata Islanda, Grčke i Danske podržanih na natječaju 2010. godine.

Na internetskim stranicama Ureda redovito se ažurira zasebna podstranica posvećena politici ravnopravnosti spolova s ciljem informiranja građanstva o pravnoj stečevini, direktivama, inicijativama, strategijama, novostima, konferencijama i drugim aktivnostima koje provodi Europska unija.

Krajem 2012. godine započela je, na poziv Ministarstva vanjskih i europskih poslova priprema za sudjelovanje Republike Hrvatske u Ekonomskom i socijalnom vijeću Ujedinjenih naroda (ECOSOC). Savjetnica u Uredu sudjelovala je 19. prosinca na 1. Koordinacijskom sastanku gdje je raspravljano o potrebi razrade inicijalne platforme za sudjelovanje u radu ECOSOC-a, o mogućim prioritetnim tematskim cjelinama na koje bi Republika Hrvatska mogla usmjeriti svoje djelovanje te o međuresornoj suradnji u funkciji učinkovitog članstva u ECOSOC-u. Zaključeno je da, uz post konfliktnu tematiku i tematiku održivog razvoja, jedno od ponuđenih prioritetnih područja koje bi Republika Hrvatska mogla promovirati u narednom periodu je područje zaštite i promicanja prava žena.

Ured je sunositelj provedbe dviju mjera iz *Nacionalnog akcijskog plana za provedbu rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325(2000) o položaju žena, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija*, i to o razmjeni iskustava u implementaciji ovih rezolucija i integriranju provedenih programa u socijalnu i razvojnu politiku. U listopadu je u Zagrebu održana konferencija Regionalnog ženskog lobija za mir, sigurnost i pravdu u jugoistočnoj Europi „*Žene u izgradnji mira: pristupanje žena pravosuđu u post konfliktnim zemljama*“, u organizaciji članica Regionalnog ženskog lobija za mir, sigurnost i pravdu u Jugoistočnoj Europi iz Hrvatske, pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr.sc. Ive Josipovića, uz potporu UN Women, Ureda za ravnopravnost spolova i Gradske skupštine Grada Zagreba. I u pozdravnom i u radnom dijelu konferencije sudjelovali su predstavnici i predstavnice vlada zemalja u regiji, članice Regionalnog ženskog lobija i organizacija civilnog društva, te su kroz rad u panelima raspravljali o EU politikama kao prilici za regiju, korupciji i kriminalu kao faktoru nesigurnosti i prijetnje miru, pristupanju pravosuđu za preživjele žene seksualnog nasilja u ratu i implementaciji nacionalnih akcijskih planova za primjenu *Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija*. Ured za ravnopravnost spolova izvršio je potrebne pripreme za tiskanje hrvatsko/engleskog zbornika svih izlaganja s ove konferencije.

Pomoćnica ravnateljice sudjelovala je na Međunarodnoj konferenciji „*Cetinjski parlamentarni forum: Žene, mir, bezbjednost – dvije godine kasnije*“, koja se održala u lipnju, u Budvi, Crna Gora, u organizaciji Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. Središnja tema konferencije bila je primjena *Rezolucije Vijeća sigurnosti 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti* i srodnih rezolucija. Predstavnice parlamenata, vladinih mehanizama za ravnopravnost spolova i udruga iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Makedonije, Kosova i Albanije raspravljale su o ulozi žena u sigurnosti, izgradnji i očuvanju mira, kao i o izazovima za punu implementaciju ciljeva ovih rezolucija. U okviru panela „*Žene u sistemu bezbjednosti i na mjestima odlučivanja*“ pomoćnica ravnateljice predstavila je hrvatski *Nacionalni akcijski plan za provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325 (2000) o položaju žena, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija*, koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila u srpnju 2011. godine.

Provođena je i mjera vezana uz promicanje ravnopravnosti spolova putem regionalne suradnje u okviru sudjelovanja u Barcelonskom procesu: Uniji za Mediteran, Radnoj zajednici Alpe-Jadran kao i drugim aktivnostima sa susjednim zemljama u regiji.

Ravnateljica je u rujnu sudjelovala na konferenciji „*Pravne perspektive ravnopravnosti spolova u jugoistočnoj Europi*“ u organizaciji Mreže pravnih fakulteta jugoistočne Europe (SEELS) na Pravnom fakultetu u Sarajevu te je tom prilikom održala izlaganje o „*Zakonodavnom, strateškom i institucionalnom okviru Republike Hrvatske za postizanje ravnopravnosti spolova*“ u okviru sesije na temu „*Nacionalni pravni i politički okvir i mjere za ravnopravnost spolova*“. Organizator je tiskao zbornik radova s konferencije pod nazivom „*Pravne perspektive ravnopravnosti spolova u jugoistočnoj Europi*“ koji je dostupan javnosti putem web stranica Ureda.

Ravnateljica Ureda je u svojstvu članice Ekspertne skupine za jednake mogućnosti žena i muškaraca Radne zajednice Alpe-Jadran sudjelovala na Međunarodnoj konferenciji političarki RZ Alpe-Jadran, 4. i 5. listopada 2012. godine u Klagenfurtu, u organizaciji Ureda Koruške pokrajinske vlade. Ravnateljica je pritom održala izlaganje o političkoj participaciji žena u Republici Hrvatskoj, izbornom sustavu i primjerima dobre prakse. Na Konferenciji su, uz hrvatske predstavnice, sudjelovale i stručnjakinje i političarke iz austrijskih (Štajerska i Koruška), mađarskih (Vas) i talijanskih regija (Furlanija-Julijska krajina i Veneto). Na radnom sastanku ekspertne skupine, koji je prethodio konferenciji, razgovaralo se o budućnosti projekta u okviru RZ Alpe-Jadran, predsjedanju skupinom u sljedećem razdoblju, kao i o izradi zajedničkog završnog izvještaja s informacijama o zakonima i smjernicama u vezi s ravnopravnošću žena i

muškaraca. Ured za ravnopravnost spolova dostavio je tajništvu Ekspertne skupine za jednake mogućnosti žena i muškaraca RZ Alpe–Jadran prilog za izradu završnog izvješća s pregledom zakonodavnog i strateškog okvira za provedbu politike jednakih mogućnosti, s primjerima dobre prakse za povećanje udjela žena u političkom odlučivanju na svim razinama u Republici Hrvatskoj.

Ravnateljica Ureda sudjelovala je na sastanku Odbora za prava žena Parlamentarne skupštine Unije za Mediteran koji je održan u Hrvatskom saboru u prosincu 2012. Glavna tema sastanka bila je „Uloga žena u političkom upravljanju“. Na sastanku su sudjelovali i zastupnice/zastupnici nacionalnih parlamenata država članica Europske unije, Europskog parlamenta i parlamenata država južne obale Mediterana.

Za druge aktivnosti u području međunarodne politike upućujemo na poglavlje 3. Međunarodna suradnja i ispunjavanje međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova.

2.1.7. Institucionalni mehanizmi i načini provedbe

Državna škola za javnu upravu pozvala je Ured za ravnopravnost spolova na suradnju u pripremi programa izobrazbe za državne službenike i službenice za područje ravnopravnosti spolova te su u 2012. godini, na osnovu predloženih i usvojenih programa, održana dva seminara o ravnopravnosti spolova. Jednodnevni seminar „*Ravnopravnost spolova*“ u Državnoj školi za javnu upravu namijenjen je svim državnim službenicima i službenicama. Uz pojašnjenja osnovne terminologije, teorije rodnih uloga i uloge institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova, polaznike/ce se kroz praktične vježbe upoznalo s primjenom *Zakona o ravnopravnosti spolova*, obvezama u provedbi mjera iz *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, izradi i provedbi Plana djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u tijelima državne uprave te uvođenju rodne perspektive u sve politike na svim razinama odlučivanja. Seminari su održani u rujnu i studenom, a sudjelovalo je 35 osoba iz različitih tijela državne uprave.

Ravnateljica i djelatnice Ureda redovito su sudjelovale na tematskim sjednicama Odbora za ravnopravnost spolova, Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Odbora za obitelj, mlade i sport Hrvatskog sabora. Izdvajamo sudjelovanje ravnateljice na tematskoj sjednici Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora na kojoj je predstavljen projekt „*Žene jugoistočne Europe u mreži za ruralni razvoj*“ kojeg provodi Regionalni centar za jednakost spolova (GTF). Savjetnica Ureda sudjelovala je na okruglom stolu „*Žene ovisnice*“ koji je u organizaciji

pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora, uz potporu Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske održan u prosincu u Hrvatskom saboru.

V. *Koordinacija županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova* održana je u organizaciji Ureda za ravnopravnost spolova 26. listopada 2012. u Šibeniku. Sastanak Koordinacije sazvan je s ciljem predstavljanja i analize donošenja i provedbe županijskih akcijskih planova za provedbu mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*. Također su se razmotrila i stajališta županijskih povjerenstava o načinima povećanja političke participacije žena s obzirom na održavanje lokalnih izbora u 2013. godini. Usvojeni su Zaključci Koordinacije kojima je zatraženo da županijske skupštine i županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova koji još nisu donijeli akcijske planove za provedbu mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011.- 2015. godine* to žurno učine i osiguraju sredstva za njihovu provedbu. Dogovoreno je da će Ured za ravnopravnost spolova na svojim internetskim stranicama formirati bazu podataka svih usvojenih akcijskih planova te da će predsjednicima/cama županijskih skupština i županima/cama uputiti dopis u svrhu poticanja donošenja akcijskih planova i ukazivanja na poteškoće u radu s kojima se susreću županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova. Zaključeno je i da će županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova uputiti skupštinskim tijelima dopis kojim će ih pozvati na poštovanje primjene zakonske obveze upotrebe rodno osjetljivog jezika u tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnom komuniciranju. Zaključeno je da će tema VI. Koordinacije biti tema nasilja nad ženama, uključujući obiteljsko nasilje.

Jedna od važnijih zadaća u djelovanju Ureda u izvještajnom razdoblju bila je daljnje jačanje sustava i koordinacija djelovanja institucionalnih mehanizama na nacionalnoj i lokalnoj razini. Nastavljena je suradnja sa županijskim povjerenstvima za ravnopravnost spolova te je ona uključila nastavak njihove edukacije putem redovitog dostavljanja publikacija i drugih promidžbeno-informativnih materijala Ureda, pozivanje na javne manifestacije u organizaciji Ureda, sudjelovanje u aktivnostima u organizaciji županijskih povjerenstva za ravnopravnost spolova uz organiziranje *V. Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova*.

Na internetskim stranicama Ureda formirana je cjelovita baza podataka o lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova koja se redovito ažurira. U okviru zasebne kategorije „Iz rada lokalnih povjerenstava“ dostupne su sve informacije sa kontakt podacima županijskih, općinskih i gradskih povjerenstava za ravnopravnost spolova, kao i redovan pregled njihova rada putem medijskih izvještaja.

Predstavnice Ureda sudjelovale su na sjednicama i aktivnostima Povjerenstva za ravnopravnost spolova Zagrebačke županije, Povjerenstava za ravnopravnost spolova Bjelovarsko-bilogorske županije, Povjerenstva za ravnopravnost spolova Istarske županije, te Povjerenstva za ravnopravnost spolova Varaždinske županije. Ured je dostavio mišljenje na Plan rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova Zagrebačke županije za 2012. godinu.

Savjetnica u Uredu održala je izlaganje o nacionalnom strateškom okviru za postizanje ravnopravnosti žena i muškaraca i institucionalnim mehanizmima za ravnopravnost spolova na radionici „Ravnopravnost za sve u Krapinsko-zagorskoj županiji“, koja se na području županije provodila u organizaciji Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje - CESI, Povjerenstva za ravnopravnost spolova Krapinsko-zagorske županije, Mreže udruga Zagor, uz potporu Ureda za ravnopravnost spolova.

Ured je jedan od sunositelja provedbe mjere o informiranju građanstva o obvezama uvođenja rodno osjetljivih politika u sva područja društvenog života, što se kontinuirano provodilo sudjelovanjem i izlaganjima koje su ravnateljica i djelatnice Ureda održale tijekom izvještajnog razdoblja, putem internetske stranice Ureda kao i mnogim drugim provedenim aktivnostima.

Ravnateljica je sudjelovala na javnoj raspravi o Prijedlogu programskih obveza HRT-a za petogodišnje razdoblje, održanoj u lipnju, a na kojoj su sudjelovali i predstavnici i predstavnice stotinjak hrvatskih znanstvenih i kulturnih institucija, vjerskih zajednica i udruga civilnog društva. Prijedlog programskih obveza HRT-a za slijedećih 5 godina definira misiju, viziju, načela i obveze HRT-a, a preduvjet je za potpisivanje Ugovora između HRT-a kao javnog servisa i Vlade Republike Hrvatske. Krajem 2012. Ured za ravnopravnost spolova dostavio je mišljenje na *Prijedlog Ugovora između HRT-a i Vlade RH*, u kojemu je zatraženo uvođenje rodne ravnopravnosti kao vrijednosti kojoj valja težiti u sklopu misije obrazovnog programa i programa za mlade. Prijedlozi Ureda uvršteni su u tekst predmetnog Ugovora.

Ured je u okviru svoje Biblioteke ONA tijekom 2012. godine preveo na hrvatski jezik i tiskao publikaciju Upravnog odbora za ravnopravnost između žena i muškaraca Vijeća Europe autorice dr. Joke Hermes „*Žene i novinari/novinarke imaju prednost!*“, u nakladi od 1000 primjeraka.

U cilju podupiranja provedbe znanstvenih rodni istraživanja, Ured je financijski podržao sudjelovanje Instituta za društvena istraživanja Zagreb u međunarodnom projektu International Social Survey Programme (ISSP) na temu „*Obitelj i promjene uloga spolova*“. Poseban cilj u

Strategiji Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015. odnosi se na uklanjanje spolne diskriminacije i stvaranje uvjeta za stvarnu ravnopravnost žena i muškaraca u društvu. Jedan od načina za postizanje tog cilja je osvještavanje javnosti o još uvijek prisutnim stereotipima, vrstama diskriminacije i zakonskim mehanizmima zaštite te jačanje svijesti o potrebi utjecaja na promjene. Rezultati istraživanja koje je proveo Ured u 2009. godini o stavovima i percepciji javnosti o diskriminaciji uvršteni su kao polazna vrijednost u strateškom planu Ureda. Znanstveno istraživanje u 2013. godini omogućit će usporedbu stavova građanstva nakon četiri godine te će indirektno pokazati koliko su uspješne bile mjere koje je poduzimao Ured s ciljem osvještavanja javnosti. Ured će u istraživanje Instituta za društvena istraživanja uvrstiti određeni broj anketnih pitanja iz istraživanja u 2009. godini koja su ključni pokazatelji mogućih promjena i osviještenosti građanstva o spolnoj neravnopravnosti.

2.2. Nadzor provedbe mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* u 2012. godini

Člankom 18., stavak 2. *Zakona o ravnopravnosti spolova* propisano je da Ured za ravnopravnost spolova nadzire provedbu *Nacionalne politike*. O provedbi cjelokupne *Nacionalne politike* Ured je dužan izvještavati Vladu Republike Hrvatske svake dvije godine. Sljedeće periodično dvogodišnje izvješće koje će obuhvatiti 2011. i 2012. godinu planira se uputiti Vladi Republike Hrvatske tijekom 2013. godine. Provedba *Nacionalne politike* sastavni je dio *Programa Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine EU u 2012.* te su se redovito izrađivala i izvješća u svrhu praćenja napretka Republike Hrvatske u procesu pristupanja EU (upućujemo na točku 3.1. ovog Izvješća)

S obzirom na preustroj tijela državne uprave nakon parlamentarnih izbora u prosincu 2011. godine, promjene djelokruga rada i naziva pojedinih ministarstava i vladinih ureda, pojedini nazivi nositelja/sunositelja zaduženih za provedbu određenih mjera su se promijenili i više nisu odgovarali onima navedenima u *Nacionalnoj politici*. Zbog učinkovite provedbe *Nacionalne politike* Ured je precizirao nadležnosti svakog nositelja provedbe mjera i uskladio nove nazive tijela državne uprave s nazivljima korištenim u *Nacionalnoj politici*. Slijedom navedenog Ured je nadležnim tijelima državne uprave dostavio na očitovanje prijedlog zaduženja u provedbi mjera iz *Nacionalne politike*, sukladno novom *Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave* (Narodne novine, br. 150/2011) u srpnju 2012. godine, na koje nije bilo primjedbi.

Ured je tijekom izvještajnog razdoblja od Ministarstva uprave zatražio informacije o provedbi mjere vezane uz uvođenje sadržaja o ravnopravnosti spolova i antidiskriminacijskom zakonodavstvu u opći dio državnog, pravosudnog odnosno stručnog ispita. Ministarstvo uprave odgovorilo je dopisom da će se mjera u cijelosti provesti nakon postupka provedbe redefiniranja sadržaja i postupka polaganja državnog stručnog ispita, odnosno usvajanja novog sadržaja programa izobrazbe za pripremu za polaganje općeg i posebnog dijela državnog stručnog ispita.

Od Državne škole za javnu upravu, kao tijela zaduženog za redovito održavanje edukativnih seminara za državne službenike i službenice radi učinkovitijeg provođenja propisa i zadaća u provedbi politike ravnopravnosti spolova zatražena je informacija o terminima i dinamici odnosno nastavku programa izobrazbe državnih službenika/ca u području ravnopravnosti spolova.

Od Državnog ureda za upravljanje državnom imovinu zatražena je analiza o udjelu žena, članica upravnih i/ili nadzornih odbora trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu, a o čemu se ovo tijelo očitovalo i obvezalo se dostaviti predmetnu analizu po završetku procesa imenovanja u upravne i nadzorne odbore poduzeća.

Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta dostavljen je priručnik o dobroj praksi Vijeća Europe „Ravnopravnost spolova u športu – Dostupnost športskih aktivnosti djevojčicama i ženama“ i informacija o obvezama u provedbi *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* u području unaprjeđivanja položaja žena u sportu.

Slijedom obveze u provedbi mjera *Nacionalne politike*, za koje su zadužena županijska i lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Ured je dopisom u rujnu i prosincu zatražio pokretanje njihove provedbe, kao i donošenje akcijskih planova za provedbu *mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* na razini županija. Tom je prilikom istaknuto da u Akcijski plan trebaju biti uključene sve mjere iz *Nacionalne politike* u kojima su kao nositelji i sunositelji zadužena županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, uključujući i obvezu osiguranja sredstava za provedbu mjera *Nacionalne politike* iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema dostavljenim informacijama akcijske planove do kraja 2012. godine usvojilo je 13 županijskih skupština, i to Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Krapinsko-zagorska, Varaždinska, Sisačko-moslavačka, Ličko-senjska, Istarska, Karlovačka, Požeško-slavonska, Zadarska, Međimurska, Koprivničko-križevačka i Primorsko-goranska županija. Na internetskim stranicama Ureda www.ured-ravnopravnost.hr formirana je baza svih usvojenih akcijskih planova za provedbu

mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* na razini županija.

Hrvatska radiotelevizija je, u sklopu izvještaja o provedbi mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* dostavila Uredu Izvješća o programima Hrvatskog radija i Hrvatske televizije koji se odnose na promicanje ravnopravnosti spolova u 2012. godini uključivši izvješće o ustupanju medijskog prostora za objavu oglasa od općeg interesa i izdvajanju sredstava za produkciju i/ili koprodukciju rodno senzibiliziranih sadržaja te emitiranju rodno senzibiliziranih sadržaja nastalih u nezavisnoj produkciji. Budući je riječ o procesu izvještavanja koje traje posljednjih nekoliko godina, moguće je zaključiti kako određenih pomaka u razumijevanju toga što su to rodno osviješteni sadržaji ima, ali kako je i dalje nužno raditi na sustavnoj edukaciji medijskih djelatnika/ca, kako novinara/ca tako i urednika/ca o dostupnosti medijskog prostora za žene, ali i o upotrebi rodno osjetljivog jezika i o rodno osjetljivom izvještavanju. Ured za ravnopravnost spolova mišljenja je da bi se navedena izvješća trebala raspraviti i na sjednici Odbora za ravnopravnost spolova Hrvatskog sabora, u skladu s ranije uspostavljenom praksom.

Prema članku 11. *Zakona o ravnopravnosti spolova* tijela državne uprave i pravne osobe u pretežitom vlasništvu države obvezni su donijeti Planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova koji moraju sadržavati i plan provedbe aktivnosti vezanih uz mjere *Nacionalne politike* iz njihove nadležnosti.

Ured je izradio nove Smjernice za izradu *Planova djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova* (dalje: *Planovi djelovanja*). One su u srpnju dostavljene svim novoosnovanim tijelima državne uprave (temeljem *Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave*, Narodne novine, br. 50/2011, 22/2012, 39/2013 i *Zakona o sustavu državne uprave*, Narodne novine, br. 150/2011 i 12/2013) uz poziv za izradu novih *Planova djelovanja* za period od četiri godine. Zatraženo je da se zaključno do 15. rujna 2012. novi *Planovi djelovanja* dostave na odobrenje Uredu za ravnopravnost spolova. Svim navedenim, kao i ostalim tijelima državne uprave naglašeno je da je, sukladno članku 11. stavak 3. *Zakona o ravnopravnosti spolova*, u *Plan djelovanja* potrebno uvrstiti plan provedbe mjera iz nove *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*. U tom smislu je od onih tijela državne uprave kojima je Ured prethodno odobrio *Planove djelovanja* zatraženo da dostave revidirane *Planove djelovanja* sukladno novoj *Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*.

Do kraja 2012. godine razmatrano je 19 prvih nacрта *Planova djelovanja*, te 14 doradenih i nadopunjenih *Planova djelovanja*. U izvještajnom su razdoblju zaprimljeni *Planovi djelovanja* od 11 ministarstava, 2 državna ureda, 7 državnih upravnih organizacija, 6 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i 6 pravnih subjekata u pretežitom vlasništvu države. Ured je tijekom godine poslao 20 mišljenja s prijedlozima izmjena i dopuna *Planova djelovanja* te odobrio 13 *Planova djelovanja*. Ured je pružao stalnu pomoć djelatnicima/ama tijela državne uprave zaduženima za izradu *Planova djelovanja*. Putem elektronske pošte poslano je 47 mišljenja i preporuka za unaprjeđenje sadržaja dokumenta, a veliki broj konzultacija putem telefona pokazao se učinkovitim doprinosom te značajnom podrškom koordinatorima i koordinatoricama za ravnopravnost spolova u procesu izrade *Planova djelovanja*. U Uredu su na njihovo traženje, održana tri konzultativna sastanka s predstavnicima jednog ministarstva i dva državna ureda.

3. Međunarodna suradnja i ispunjavanje međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova

Jedna od zakonski propisanih zadaća Ureda je i praćenje usklađenosti propisa s međunarodnim dokumentima i priprema nacionalnih izvješća o ispunjavanju međunarodnih obveza u području ravnopravnosti spolova.

U izvještajnom razdoblju izrađen je veliki broj različitih izvješća, očitovanja i mišljenja vezanih uz ispunjavanje međunarodnih obveza prema Ujedinjenim narodima, Europskoj uniji, Vijeću Europe i drugim međunarodnim organizacijama. Predstavnice Ureda aktivno su sudjelovale u radu međunarodnih organizacija. Prioriteti u ispunjavanju međunarodnih obveza većinom su se odnosili na aktivnosti vezane uz proces pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

3.1. Aktivnosti u procesu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji

Potpisivanjem Pristupnog ugovora u prosincu 2011. godine Republika Hrvatska stekla je pravo sudjelovanja u skupinama stručnjaka i odbora pri Europskoj komisiji u svojstvu promatrača. Ured za ravnopravnost spolova je, na traženje Europske komisije, posredstvom Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Stalne misije Republike Hrvatske u Bruxellesu i u konzultacijama sa Ministarstvom socijalne politike i mladih, nominirao ravnateljicu Ureda za članicu

Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti za žene i muškarce (dalje: Savjetodavni odbor) i Skupine visoke razine za uvođenje rodno osviještene politike pri Europskoj komisiji. Uloga Savjetodavnog odbora je pomaganje Europskoj komisiji u definiranju i provedbi aktivnosti kojima je cilj promicanje jednakih mogućnosti za žene i muškarce. Savjetodavni odbor sudjeluje u pripremi propisa i politika te potiče i koordinira razmjenu iskustava i dobrih praksi između zemalja članica i ostalih ključnih dionika. On dostavlja Europskoj komisiji mišljenja o svim pitanjima vezanim za ravnopravnost spolova u Europskoj uniji. Skupina visoke razine za uvođenje rodno osviještene politike (High Level Group) je neformalno tijelo, koje na stručnoj razini formulira, programira i implementira EU politiku ravnopravnosti spolova i u tom smislu pruža stručnu potporu Europskoj komisiji i Predsjedništvu EU. Ravnateljica je po prvi put, u svojstvu promatračice do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, sudjelovala na 40. sastanku Savjetodavnog odbora za jednake mogućnosti za žene u Bruxellesu, 28. i 29. studenog 2012. godine. Na sastanku je predstavljen i usvojen program rada za 2013. godinu. Uključivanjem u rad Savjetodavnog odbora Hrvatska je dobila priliku aktivno sudjelovati u kreiranju politike ravnopravnosti spolova Europske unije uz mogućnost upoznavanja zemalja članica Europske unije i Europske komisije sa nacionalnim programima, politikama i primjerima dobre prakse.

Ravnateljica je u Zagrebu sudjelovala na promotivnoj konferenciji projekata kojima je Europska komisija, u sklopu programa potpore civilnom društvu, dodijelila sredstva namijenjena osnaživanju žena u zemljama Zapadnog Balkana i u Turskoj (Women Empowerment Project, IPA Civil Society Facility C4P 131114) u organizaciji Europske komisije i TACSO ureda u Hrvatskoj. U uvodnom izlaganju na temu „*Osnaživanje žena*“ posebno je istaknula ulogu organizacija civilnog društva i uspješnu suradnju na brojnim projektima usmjerenima ka osnaživanju žena, budući da i vladin i nevladin sektor dijele mišljenje kako je osnaživanje žena ključ za ekonomski rast i daljnji društveni napredak. Punopravno sudjelovanje žena u svim područjima društvenog života preduvjet je održivog razvoja u svim zemljama. Ocijenila je kako postojeći zakonodavni i strateški okvir u tom smislu pružaju dobar okvir za djelovanje i provedbu politike jednakih mogućnosti.

Ravnateljica je predstavljala Republiku Hrvatsku na *2. Okruglom stolu ministara/ica ravnopravnosti spolova Europske unije* 14. rujna 2012. godine u Varšavi. Okrugli stol je organiziran kao dio 4. Kongresa žena Poljske. Ravnateljica je održala izlaganje na temu „*Utjecaja spolnih stereotipa i nasilja nad ženama na položaj žena na tržištu rada*“. U izlaganju je istaknula kako je upravo borba protiv stereotipa jedan od prioritarnih ciljeva *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*. Kao primjere dobre prakse

izdvojila je zakonodavni i strateški okvir, proglašenje Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama – 22. rujna, specijalne mjere za zapošljavanje starijih žena i žena žrtava nasilja, provedbu nacionalnih kampanja za suzbijanje nasilja nad ženama, financiranje aktivnosti i projekata poduzetnica, uklanjanja seksizama iz jezika i promociju upotrebe rodno osjetljivog jezika.

Na Godišnjoj konferenciji Hrvatskoga sociološkog društva u lipnju održanoj na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ravnateljica je održala predavanje na temu „*Utjecaj procesa pristupanja Europskoj uniji na razvoj i provedbu politike ravnopravnosti spolova u Republici Hrvatskoj*“.

U listopadu je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije izvijestilo Ured o početku izrade Programa za korištenje tzv. Prijelaznog instrumenta (*Transition Facility*) Europske unije kojim se u prvoj godini nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji omogućava jačanje administrativnih i pravosudnih sposobnosti i poticanje razmjene dobrih praksi sa stručnjacima/kinjama istog profila iz javnih uprava zemalja članica, a na osnovu obveza koje Hrvatska mora ispuniti prije pristupanja u članstvo EU. Za potrebe prve faze pripreme Programa Prijelaznog instrumenta Ured je tijekom studenog 2012. godine izradio i dostavio Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Upravi za strateško planiranje, procjenu potreba u području ravnopravnosti spolova i analizu prioriteta referirajući se na Pristupni ugovor, Izvješće Europskog revizorskog suda br. 14/2011 i Samoprocjenu napretka. U prosincu je Ured za potrebe druge faze pripreme Programa izradio prvi nacrt projekta za financiranje kroz Prijelazni instrument pod nazivom „Podrška procesu uspostavljanja ravnopravnosti spolova“. Europska komisija ocijenila je projekt prihvatljivim za financijsku podršku te je Ured pristupio daljnjoj doradi projekta i pripremi za nacrt natječajne dokumentacije.

Od svibnja 2012. Ured aktivno sudjeluje u pripremama za izradu Partnerskog sporazuma i Operativnih programa, strateških dokumenta za potrebe sufinanciranja investicijskih prioriteta u okviru novog proračunskog razdoblja Europske unije od 2014. do 2020. godine, odnosno za korištenje sredstava iz Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda EU. Za potrebe izvršenja prvog koraka u ovom procesu, a s ciljem utvrđivanja sveobuhvatne slike potreba te adekvatnog usmjeravanja sredstava iz Strukturnih instrumenta, Ured je izradio socioekonomsku analizu podsektora, uključivši pregled trenutnog stanja i potreba, očekivane trendove i potrebe za duže vremensko razdoblje. Kroz usporedbu stanja u Hrvatskoj s onim u državama članicama EU, pri čemu se koristilo međusobno usporedive indikatore vezane uz ciljeve strategije *Europa 2020* analizirane su razvojne nejednakosti i identificirane snage, slabosti, prijetnje i mogućnosti (SWOT analiza) iz perspektive ravnopravnosti spolova u pet područja - Poduzetništvo i industrijska

proizvodnja, Razvoj digitalnog društva i telekomunikacijske infrastrukture, Zapošljavanje i tržište rada, Obrazovanje i cjeloživotno učenje i Pravosuđe. Savjetnica u Uredu je sudjelovala tijekom lipnja i srpnja na radionicama u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, koje su s ciljem educiranja službenika/ca u državnoj upravi za programiranje strateških dokumenata u okviru Twinning projekta IPA 2008 „Jačanje kapaciteta za učinkovito upravljanje sredstvima kohezijske politike EU“, održali konzultanti iz Litve. U drugom koraku procesa programiranja, Ured je doradio popis tematskih ciljeva i pripadajućih investicijskih prioriteta sukladno svom djelokrugu rada i time dao doprinos definiranju nacrtu nacionalnih razvojnih i investicijskih prioriteta i njihovom povezivanju s relevantnim EU strategijama za programsko razdoblje 2014. - 2020.

Savjetnica u Uredu je u svojstvu kontakt osobe za rad na poslovima terminološkog usklađivanja i stručne redakture prijevoda na hrvatski jezik pravne stečevine Europske unije, dostavila stručnu redakтуру Direktive pod CELEX brojem 32010L0018, Direktiva Vijeća 2010/18/EU od 8. ožujka 2010. o provedbi revidiranog Okvirnog sporazuma o roditeljskom dopustu koji su sklopili BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC te o stavljanju izvan snage Direktive 96/34/EZ (tekst značajan za Europski gospodarski prostor) Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Tijekom izvještajnog razdoblja Ured za ravnopravnost spolova izradio je temeljem traženja tijela državne uprave i Europske komisije sljedeće priloge i izvještaje vezane uz provedbu obveza u procesu pristupanja EU:

- Izvješće o provedenim aktivnostima iz nadležnosti Ureda za ravnopravnost spolova za vremenski period od 1. svibnja 2012. do 1. rujna 2012. godine, za potrebe praćenja postignuća unutar Poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava - Ministarstvu pravosuđa;
- Izvješće o provedenim aktivnostima iz nadležnosti Ureda za ravnopravnost spolova za vremenski period od 1. rujna 2012. do 31. siječnja 2013. godine, za potrebe praćenja postignuća unutar Poglavlja 23. Pravosuđe i temeljna prava - Ministarstvu pravosuđa;
- Izvješće o poduzetim aktivnostima na području ravnopravnosti spolova za vremenski period od 16. svibnja 2011. do 9. ožujka 2012. godine, a za potrebe održavanja sastanaka Pododbora za pravosuđe i unutarnje poslove – Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Podatke o provedenim aktivnostima za razdoblje od 1. rujna 2011. do početka veljače 2012. godine temeljem zaduženja iz Monitoring tablice (peti krug monitoringa) za poglavlje 19. Socijalna politika i zapošljavanje – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova ;

- Podatke o provedenim aktivnostima za razdoblje od veljače 2012. do prosinca 2012. godine temeljem zaduženja iz Monitoring tablice (šesti krug monitoringa) za poglavlje 19. Socijalna politika i zapošljavanje – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Odgovore na dodatna pitanja Europske komisije za poglavlje 19. Socijalna politika i zapošljavanje – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Očitovanje na *Nacrt Programa Vlade RH za preuzimanje i provedbu pravne stečevine EU za 2013. godinu* – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Prilog Ureda za izradu Samoprocjene za razdoblje od rujna do svibnja 2012. – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Prilog za pripremu materijala za održavanje 8. sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje RH-EU – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Podatke o osobama ovlaštenim za korištenje IKOS informacijskog sustava za zaprimanje, evidentiranje i distribuciju EU dokumenata – Ministarstvu vanjskih i europskih poslova;
- Očitovanje Ureda na Prijedlog šestog izvješća o primjeni *Europske socijalne povelje* u Republici Hrvatskoj - Ministarstvu rada i mirovinskog sustava;
- Prilog za *Izvyještaj o ženskim pravima u zemljama Zapadnog Balkana u kontekstu europskih integracija: institucionalni mehanizmi za ravnopravnost spolova* zastupnici Europskog parlamenta Marije Cornelissen;
- Odgovor na *Upitnik o prethodnoj procjeni aktivnosti osvještavanja javnosti o problematici nasilja nad ženama* tvrtci The Evaluation Partnership iz Velike Britanije za potrebe Europske komisije;
- Prilog za Godišnji izvještaj o provedbi Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala u 2011. godini koji se odnosio na poštivanje načela ravnopravnosti spolova u postupcima selekcije i provedbe projekata u okviru programa IPA IV. *Razvoj ljudskih potencijala* - Ministarstvu rada i mirovinskog sustava.

Osim izrade gore navedenih izvješća aktivno se sudjelovalo u radu sljedećih 17 radnih skupina, odbora i povjerenstava.

1. Savjetodavni odbor za jednake mogućnosti za žene i muškarce – Europska komisija
2. Skupina na visokoj razini za uvođenje rodno osviještene politike – Europska komisija
3. Tematska mreža za rodno osviještenu politiku – Europski institut za ravnopravnost spolova
4. Tematska mreža za trening o ravnopravnosti spolova - Europski institut za ravnopravnost spolova
5. Koordinacija za europske poslove Ministarstva vanjskih i europskih poslova

6. Povjerenstvo za praćenje *Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske* (JAP) i nacionalnih akcijskih planova zapošljavanja - Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
7. Radna skupina za provedbu mjera *Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju* (JIM) – Ministarstvo socijalne politike i mladih
8. Tematska radna skupina II za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. iz područja tematskog cilja „Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora te sektora ribarstva i akvakulture“ - Ministarstvo poduzetništva i obrta
9. Tematska radna skupina V. za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. iz područja tematskih ciljeva „Zapošljavanje i mobilnost radne snage“, „Socijalno uključivanje i borba protiv siromaštva“, „Obrazovanje i cjeloživotno učenje“ – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
10. Pododbor za istraživanje, tehnološki razvitak i socijalnu politiku u okviru *Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju* – Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
11. Sektorski nadzorni odbor za IPA komponentu IV. *Operativni program Razvoj ljudskih potencijala* – Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
12. Sektorski nadzorni odbor za IPA komponentu III c. – *Operativni program za regionalnu konkurentnost* – Ministarstvo gospodarstva
13. Upravljački odbor projekta „Žene na tržištu rada“ u sklopu IV. Komponente IPA – Razvoj ljudskih potencijala – Hrvatski zavod za zapošljavanje
14. Program Europske unije za zapošljavanje i socijalnu sigurnost PROGRESS – Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
15. Nadzorni odbor „u sjeni“ za *Operativni program Regionalna konkurentnost* sa svrhom pripreme za korištenje strukturnih fondova – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
16. Nadzorni odbor „u sjeni“ za *Operativni program Razvoj ljudskih potencijala* sa svrhom pripreme za korištenje strukturnih fondova – Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
17. Nadzorni odbor „u sjeni“ za Operativni program „Promet“ koji će se financirati u okviru strukturnih instrumenata – Ministarstvo pomorstva prometa i infrastrukture

3.2. Vijeće Europe

Aktivnosti Vijeća Europe u području ravnopravnosti spolova znatno su se smanjile uslijed reforme ove organizacije 2011. godine što je rezultiralo ukidanjem Upravnog odbora za ravnopravnost između muškaraca i žena (CDEG). U drugoj polovici 2012. godine započela je s radom novoosnovana Komisija za ravnopravnost spolova (GEC) u okviru Upravnog odbora za ljudska prava Vijeća Europe (CCDH). Komisija se sastoji samo od 16 članova što znači da u njenom radu ne sudjeluju svi predstavnici/e zemalja članica Vijeća Europe uključujući Republiku Hrvatsku. Slijedom navedenih promjena ravnateljica Ureda imenovana je kontakt osobom (National Focal Point) za Transverzalni program Vijeća Europe na području ravnopravnosti spolova putem Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Uloga nacionalnih kontakt osoba je osiguravanje povezanosti između Transverzalnog programa Vijeća Europe i institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova na nacionalnoj razini.

U veljači je ravnateljica sa suradnicama sudjelovala na sastanku s g. Jeanom Charlesom Gardettom, izvjestiteljem Odbora za jednakost i nediskriminaciju Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Na sastanku je predstavljen rad Ureda i dostavljene su sve potrebne informacije g. Gardettu u svrhu pripreme izvješća za Parlamentarnu skupštinu Vijeća Europe na temu „*Jednakost spolova na području Jugoistočne Europe*“. Uredu potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske i ministrice za socijalnu politiku i mlade Milanke Opačić dostavljena je promemorija za sastanak s g. Gardettom.

Gospodinu Mendesu Boti, novoimenovanom Glavnom izvjestitelju o problematici nasilja nad ženama Parlamentarne skupštine Vijeća Europe i Političkom koordinatorskom mreže Vijeća Europe „Women Free from Violence“ dostavljene su tražene informacije o aktivnostima koje Republika Hrvatska poduzima u svrhu prevencije i borbe protiv nasilja nad ženama. Potpredsjednici Vlade i ministrici gđi Milanki Opačić i mladih proslijeđeno je pozivno pismo g. Mendesa Bote za sudjelovanjem na sastanku Parlamentarne mreže Vijeća Europe „Women Free from Violence“ u Tirani.

3.3. Ujedinjeni narodi

Ured je završio rad na izradi Četvrtog i petog periodičnog izvješća Republike Hrvatske prema članku 18. *UN Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena*, temeljem priloga članova/ica Radne skupine za izradu nacionalnog izvješća kao i većeg broja drugih podataka i izvješća. Krajem godine navedeno *Izvješće* proslijeđeno je na očitovanja nadležnim tijelima državne uprave, u svrhu dovršetka konačnog teksta *Izvješća* i upućivanja u Vladinu proceduru.

Ravnateljica Ureda održala je pozdravni govor na Međunarodnom sastanku stručnjaka/stručnjakinja za ravnopravnost spolova, na temu „*Prioriteti u unaprjeđivanju ravnopravnosti spolova i osnaživanja žena u razvojnom kontekstu današnjice*“, na poziv Stalne predstavnice Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj, gđe. Louise Vinton. Sastanak je održan u Zagrebu od 31. srpnja do 2. kolovoza 2012. godine. Tom je prilikom ravnateljica istaknula da je rodna ravnopravnost osnovno ljudsko pravo i cilj sam po sebi, koji je istovremeno i osnovni preduvjet za smanjenje siromaštva, gospodarski rast i izgradnju demokratskog društva. Napomenula je i da su rodna ravnopravnost i jednake prilike prioritet hrvatske Vlade, te je uputila na brojne primjere dobre prakse koji su proteklih godina provodili u Hrvatskoj u ovom području. Zaključci Međunarodnog sastanka poslužit će UNDP-u za izradu strateškog plana za razdoblje 2014.-2017. godine, kao i za izradu strategije rodne ravnopravnosti za razdoblje 2014.-2020. godine.

Nadležnim tijelima državne uprave dostavljena su sljedeća izvješća o primjeni pojedinih instrumenata Ujedinjenih naroda:

- Odgovori na *Upitnik Ureda visoke povjerenice za ljudska prava UN-a o nacionalnoj praksi i reformama poduzetim s ciljem unaprjeđivanja ravnopravnosti spolova*;
- Odgovori na *Upitnik Posebne izvjestiteljice Ujedinjenih naroda o nasilju nad ženama kao i o njegovim uzrocima i posljedicama u Republici Hrvatskoj* gđi Rashidi Manjoo;
- Odgovori na *Upitnik o provedbi Akcijskog programa Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju UN-a*.

U studenom je ravnateljica sa suradnicom primila izaslanstvo koje je predvodila gđa Rashida Manjoo, posebna izvjestiteljica Ujedinjenih naroda o nasilju nad ženama na temu uzroka i posljedica nasilja nad ženama u Republici Hrvatskoj. Sastanak je nakon izrade izvješća posebne izvjestiteljice održan i u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

3.4. Drugi oblici međunarodne suradnje

Na poziv Ministarstva vanjskih i europskih poslova, u rujnu 2012. godine Ured je dostavio prilog za izradu dokumenta kojim Republika Hrvatska pristupa inicijativi koju su pokrenule Sjedinjene Američke Države - “*Partnerstvu za jednaku budućnost*“. Cilj inicijative je osnaživanje žena za sudjelovanje u političkim procesima na svim razinama i funkcijama i ostvarivanja njihovih jednakih gospodarskih mogućnosti, u smislu osiguranja pristupa tržištu, financijama, vlasništvu i

stjecanju vještina. Tijekom izvještajnog razdoblja održan je 1. koordinacijski sastanak u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova na temu načina sudjelovanja Republike Hrvatske u radu inicijative, na kojemu je sudjelovala ravnateljica Ureda.

Tajništvu Izvršnog odbora Nacionalne grupe Hrvatskoga sabora pri Interparlamentarnoj uniji dostavljen je ispunjeni upitnik o udjelu žena u izvršnoj vlasti.

Ravnateljica Ureda primila je u posjet veleposlanicu Talijanske Republike Emanuela D'Alessandro. Veleposlanica je iskazala interes za upoznavanje s aktivnostima koje provodi vladin Ured za ravnopravnost spolova. U Uredu je održan sastanak i sa gđom. Metkom Jelenc iz Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih država na temu izrade godišnjeg Izvještaja o stanju ljudskih prava Državnog tajništva SAD-a.

Ravnateljica je u prosincu je primila izaslanstvo Albanije u čijem sastavu su sudjelovali predstavnici/e Ministarstva ekonomije, Zavoda za statistiku, UN-ovog odjela za ekonomsko osnaživanje žena, Ministarstva rada, socijalnih poslova i jednakih mogućnosti te Nacionalne banke Albanije. Na sastanku, koji je organiziran na inicijativu Regionalnog centra za jednakost spolova, su razmijenjena iskustva i primjeri dobre prakse vezani uz osnaživanje poduzetništva žena i promicanja ravnopravnosti spolova.

Ravnateljica je sudjelovala na okruglom stolu u povodu obilježavanja 20 godina članstva Republike Hrvatske u Ujedinjenim narodima i potvrde međunarodnog priznanja koji se održao u Hrvatskom saboru, a na kojemu su sudjelovali visoki uzvanici/e iz političkog života Republike Hrvatske, drugih europskih zemalja te međunarodne zajednice. Ravnateljica je nazočila i prijemima u povodu obilježavanja Nacionalnog dana Francuske, Dana Europe i Dana neovisnosti Sjedinjenih Američkih Država i prijemu u povodu održavanja predsjedničkih izbora u Sjedinjenim Američkim Državama.

4. Suradnja s tijelima državne uprave, državnim tijelima i ostalim institucijama

Ured za ravnopravnost spolova kontinuirano surađuje s drugim tijelima državne uprave na način da djelatnice Ureda sudjeluju u radu različitih radnih tijela, izrađuju se brojna izvješća, očitovanja, prilozi i mišljenja na zakonske prijedloge i druge akte i sudjeluje u radu okruglih stolova, konferencija, skupova i javnih rasprava.

Osim provedbe i nadzora provedbe *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* Ured je zadužen i za provedbu pojedinih mjera iz *Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2011. do 2016. godine, Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine, Nacionalnog akcijskog plana za provedbu rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1325(2000) o položaju žena, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija i Strategije razvoja ženskog poduzetništva od 2010.-2013. godine.*

U Uredu je izrađeno 30 različitih izvješća, očitovanja i mišljenja za potrebe pojedinih tijela državne uprave vezano uz provedbu prethodno navedenih dokumenata kao i temeljem drugih propisanih obveza. Najviše se surađivalo sa Ministarstvom socijalne politike i mladih, Ministarstvom vanjskih i europskih poslova (o čemu smo izvijestili u dijelu posvećenom međunarodnoj suradnji) te Uredom za udruge i Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Ministarstvu socijalne politike i mladih dostavljena su sljedeća izvješća, mišljenja i očitovanja:

- Izvješće za 2011. godinu o provedbi mjera *Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece od 2006. do 2012. godine;*
- Izvješće za 2011. godinu o provedbi mjera iz *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine;*
- Mišljenje o *Nacrtu prijedloga izmjena Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji;*
- Prijedlozi i dopune nacrtu Operativnog plana provedbe *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, za razdoblje od 2012. do 2015. godine;*
- Mišljenje o Izvješću o provedbi *Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine* za 2011. godinu;
- Mišljenje o konačnom tekstu prijevoda *Konvencije o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* na hrvatski jezik, kao i o Prijedlogu Odluke o pokretanju postupka za sklapanje *Konvencije;*
- Izvješće o provedbi mjera *Nacionalne populacijske politike;*
- Izvješće o provedbi *Programa aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima* za 2010. i 2011. godinu;

- Izvješće Ureda za ravnopravnost spolova o provedbi *Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske*, za razdoblje od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011. godine;
- Očitovanje na tekst Izvješća o provedbi *Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju* u 2011. godini.

Drugim ministarstvima, uredima Vlade Republike Hrvatske i pojedinim državnim tijelima dostavljeno je:

- Mišljenje o *Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona* i *Mišljenje o Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona* - Ministarstvu pravosuđa;
- Mišljenje o *Nacrtu Izvješća o provedbi Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske za 2011. godinu* – Ministarstvu rada i mirovinskog sustava;
- Izvješće o provedbi *Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP)* za 2011. godinu - Ministarstvu rada i mirovinskog sustava;
- *Strateški plan Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2013.-2015.* uz popratne Tablice rizika i Tablice veze strateškog plana i Državnog proračuna – Ministarstvu financija;
- Očitovanje o *Prijedlogu strategije Vladinih programa za razdoblje 2013. - 2015. godine* - Ministarstvu financija;
- Izvješće o provedbi mjera *Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije, revidiranog Akcijskog plana*, te prijedlozi mjera za novi Akcijski plan – Ministarstvu pravosuđa;
- Mišljenje o *Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim maticama* – Ministarstvu uprave;
- Mišljenje o *Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji* – Ministarstvu kulture;
- Mišljenje o *Izješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2011. godinu* - Vladi Republike Hrvatske;
- Izvješće o provedbi pojedinih mjera *Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2011. do 2016. godine*, za 2011. godinu pravobraniteljici za ravnopravnost spolova;
- *Nacrt prijedloga Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* radi dodatnog usklađivanja predstavnicima/cama Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa te Državnog odvjetništva Republike Hrvatske;
- Očitovanje na *Prijedlog odluke o osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome* – Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Izvješće o napretku u provedbi *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2008. do 2011.* za 2011. godinu – Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;

- Izvješće o poduzetim aktivnostima vezano uz preporuke pučkog pravobranitelja iz njegovog *Izvješća o radu za 2010. godinu* – Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Mišljenja na *Nacrt Izvješća o poduzetim aktivnostima uz preporuke pučkog pravobranitelja iz njegovog Izvješća o radu za 2010. godinu i Izvješća o pojavama diskriminacije za 2010. godinu* – Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Očitovanje na *Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma do 2020. godine* - Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Očitovanje na cjelokupni tekst *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava 2013. – 2016.*- Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
- Obrazac za izradu sektorske analize - Uredu za udruge;
- Izvješće o dodijeljenim financijskim potporama projektima organizacija civilnog društva u 2011. godini - Uredu za udruge;
- Izvješće o predstavnicima/cama organizacija civilnog društva u savjetodavnim, stručnim i radnim tijelima Ureda za ravnopravnost spolova - Uredu za udruge;
- Izvješće o provedbi mjera *Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, za razdoblje od 2007. do 2011.* - Uredu za udruge;
- Očitovanje na *Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora u 2011. godini* - Uredu za udruge;
- Izvješće o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o postupku javne rasprave o *Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine* – Uredu za udruge;
- Analiza problema u području ravnopravnosti spolova, kao podlogu za pripremu natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u 2013.- Uredu za udruge;
- Informacije iz djelokruga rada Ureda o korupciji i rodu, za IV krug evaluacije u okviru GRECO suradnje – Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske;
- Pregled propisa koji reguliraju upotrebu rodno osjetljivog jezika u javnim dokumentima – Koordinaciji za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske;
- Očitovanje na *Nacrt prijedloga Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2012. godine* – Državnom zavodu za statistiku.

Sudjelovalo se u radu 13 radnih skupina, odbora i povjerenstava i drugih radnih tijela pri tijelima državne uprave, kako slijedi:

1. Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna – Ured za udruge;

2. Radna skupina za provedbu Operativnog plana *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva* – Ured za udruge;
3. Radna skupina za izradu novog *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava* - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
4. Radna skupina za izradu *Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja* – Agencija za odgoj i obrazovanje;
5. Radna skupina radi prikupljanja podataka o ženama u ruralnim područjima – Ministarstvo poljoprivrede;
6. Stručna radna skupina za ocjenu projekata udruga prijavljenih na Natječaj za financijske potpore projektima udruga koje djeluju u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2012./2013. – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta;
7. Radna skupina za izradu *Nacionalnog programa za Rome* - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina;
8. Koordinacija izobrazbe državnih tijela s ciljem odvijanja redovitih aktivnosti uprave za ljudske potencijale i pripremnih aktivnosti za provedbu procjene potreba izobrazbe za 2013. – Ministarstvo uprave;
9. Koordinacija za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, te mjerama Akcijskog plana za strategiju suzbijanja korupcije – Ured za udruge;
10. Savjet za ruralni razvoj – Ministarstvo poljoprivrede;
11. Savjet za mlade – Ministarstvo socijalne politike i mladih;
12. Radna skupina za pripremu potpisivanja i usklađivanje prijevoda *Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji* s hrvatskim pravnim nazivljem - Ministarstvo socijalne politike i mladih;
13. Radna skupina za provedbu mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine - Ministarstvo socijalne politike i mladih.

Predstavnica Ureda sudjelovala u javnoj raspravi o *Nacrtu godišnjeg plana natječaja, javnih poziva i drugih programa financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna u 2013. godini* kojeg je Ured za udruge izradio na osnovu dostavljenih sektorskih analiza i planova za financiranje udruga. Sudjelovalo se i u javnoj raspravi o *Nacrtu prijedloga za ujednačavanje formalnih uvjeta za prijavu na natječaje za financiranje projekata i programa udruga iz javnih izvora*. Na Info danima 27.03.2012. u organizaciji Ureda za udruge djelatnica Ureda predstavila je uvjete i temu natječaja za projekte udruga. Temeljem

provedbe IPA 2009 projekta *"Jačanje kapaciteta Vladinog Ureda za udruge za izgradnju učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnog društva u borbi protiv korupcije"* i sudjelovanja Republike Hrvatske u globalnoj međunarodnoj inicijativi *„Partnerstvo za otvorenu vlast“* predstavnica Ureda sudjelovala je na dva modula seminara za koordinate savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, a sudjelovala je i na javnoj raspravi *„Izazovi u provedbi Zakona o udrugama“* u sklopu IPA 2009 projekta *„Jačanje kapaciteta Vladinog Ureda za udruge za izgradnju učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnog društva u borbi protiv korupcije“*.

U okviru Koordinacije za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, te s ciljem provedbe *Akcijskog plana za strategiju suzbijanja korupcije* održano je tri sastanka koordinatora savjetovanja sa zainteresiranom javnošću na kojima je predstavnica Ureda sudjelovala u procesu izrade standardiziranja obrasca Izvješća o provedbi *Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata*.

Djelatnice Ureda sudjelovale su na javnoj raspravi i predstavljanju istraživanja *„Vidljivost i javna percepcija udruga u Hrvatskoj 2012.“* koje je proveo Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u organizaciji TACSO ureda u Hrvatskoj; na javnoj raspravi o *Nacrtu prijedloga Zakona o lokalnim izborima*, održanoj u Hrvatskom saboru, u organizaciji Ministarstva uprave i na javnoj raspravi o *Akcijskom planu za provedbu inicijative „Partnerstvo za otvorenu vlast“ u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2012.-2013.*, u organizaciji Ureda za udruge, u suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova i Veleposlanstvom SAD-a.

Sudjelovalo se i na javnom predstavljanju devet projekata ugovorenih u sklopu programa IPA 2009 *„Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za praćenje i zagovaranje u područjima demokratizacije, ljudskih prava, integracije manjina te održivog povratka izbjeglica u područjima od posebne državne skrbi“* u organizaciji Ureda za udruge i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje.

Predstavnice Ureda redovito su sudjelovale u radu Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava, Koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku i Koordinacije za odnose s javnošću Vlade Republike Hrvatske, te Odbora za ravnopravnost spolova i Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora.

Zakonom o ravnopravnosti spolova člankom 18. stavak 2. alineja 10. propisano je da Ured za ravnopravnost spolova zaprimljene predstavke stranaka o povredama odredbi ovog Zakona i drugih propisa prosljeđuje pravobraniteljici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim tijelima.

Ured je u izvještajnom razdoblju zaprimio ukupno 28 predstavki, od kojih su 2 dostavljene na znanje Uredu. Ukupno 10 predstavki je prosljeđeno na daljnje postupanje pravobraniteljici za ravnopravnost spolova i drugim nadležnim tijelima državne uprave, uz dostavljanje predmetne obavijesti podnositeljima/cama pritužbi, a na 16 predstavki Ured je pismenim putem odgovorio podnositeljima predstavki te im dostavio informacije o tijelima kojima se mogu obratiti za daljnje nadležno postupanje.

U Uredu su zaprimljene predstavke iz područja: zamolbe za pomoć zbog bolesti, pritužbe na tekst *Potvrde o slobodnom bračnom stanju* i *Pravilnika o obrascima državnih matica, registru i izvacima i potvrdama koje se izdaju na temelju državnih matica*, prigovora na ponašanje službenog osoblja u institucijama i tvrtkama, upit vezan uz moguće zapošljavanje, mogućnost produljenja roka za završetak znanstvenog magisterija, upit vezan uz ekonomsko nasilje nad ženama, diskriminacije i kršenja ljudskih prava urednica i novinarki Informativnog programa Hrvatske televizije, pritužba povodom objavljenog javnog natječaja za financiranje udruga, pritužbe na *Odluku o visini otpremnine za državne službenike/ce i namještenike/ce Ministarstva obrane i oružanih snaga Republike Hrvatske kojima služba prestaje zbog preustroja ili smanjenja snaga*, prijava protiv pročelnika Carinarnice Rijeka, pritužba na diskriminirajući govor radio voditelja na dvije radijske postaje, pritužba na rad udruge, nasilje u obitelji, diskriminacija po spolu pri objavi javnog natječaja, zapošljavanju i prestanku radnog odnosa, pritužba na kršenja prava djece.

Od sveukupno prosljeđenih predstavki, Ured je tijekom 2012. godine zaprimio očitovanja nadležnih tijela u svezi s 3 prethodno prosljeđene predstavke, i to od Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva uprave te pravobraniteljice za djecu.

5. Suradnja s udrugama

Brojni i različiti oblici suradnje s udrugama aktivnim u području ravnopravnosti spolova uključivali su zajedničku provedbu/suorganizaciju pojedinih aktivnosti, sponzorstva, pokroviteljstva i financiranje njihovih projekata. Opširnije smo izvijestili o suradnji Ureda i udruga u dijelu ovog Izvješća koji govori o provedbi mjera *Nacionalne politike*.

Natječaj za financijsku potporu projektima udruga u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2012. godinu, na poziciji Ureda za ravnopravnost spolova iz područja: „Upoznavanje javnosti u ruralnim područjima sa Zakonom o ravnopravnosti spolova“ objavljen je u dnevnom tisku i internetskim stranicama Ureda 22. ožujka 2012., a rok za dostavu projektnih prijedloga bio je 23. travnja 2012. godine. Zaprimito je 37 projektnih prijedloga. Peteročlana Stručna radna skupina sastavljena od dvije nezavisne stručnjakinje i tri državne službenice iz nadležnih državnih tijela, utvrdila je da 13 projektnih prijedloga nije zadovoljilo formalne uvjete, a 24 projektna prijedloga uvrštena su u daljnji postupak ocjenjivanja. Procjene su po prvi puta rađene putem programa internetske aplikacije Potpora Plus, a elektronička procedura isključuje mogućnost međusobnog dogovaranja i uvida u pojedinačne procjene članica Stručne radne skupine. Nakon zatvaranja sustava procjene, na temelju elektronskog unosa ocjena procjenjivačica, program Potpora Plus je automatski prikazao rang listu projekata. Ukupna predložena vrijednost svih (24) projektnih prijedloga iznosila je 1.139.447,24 kuna, a ukupna raspoloživa sredstva Ureda za ravnopravnost spolova iznosila su 200.000,00 kuna. Za rad udruga, temeljem raspisanog javnog Natječaja, u 2012. godini izdvojeno je 9,62% od ukupnog godišnjeg proračuna Ureda za ravnopravnost spolova (2.078.600,00 kuna).

Temeljem preporuke Stručne radne skupine za procjenu projekata, ravnateljica Ureda je 12. lipnja 2012. godine donijela Odluku kojom se financijska potpora dodjeljuje sljedećim projektima:

	Udruga	Partner	Projekt	Iznos potpore
1.	B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran	1.Hrvatski radio Vukovar d.o.o. i 2.Vukovarske novine	<i>RAVNOTEŽA VAGE - KA STVARNOJ RAVNOPRAVNOSTI SPOLOVA</i>	25.000,00
2.	Ženska udruga "IZVOR"	Udruga Roma općine Darda	<i>„SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I RODNA RAVNOPRAVNOST“</i>	20.000,00
3.	CESI -Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	1.Mreža udruga Zagor 2.Krapinsko-zagorska županija 3.Društvo naša djeca Tuhelj 4.Udruga žena "Humsko srce"	<i>RAVNOPRAVNOST ZA SVE U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI!</i>	25.000,00
4.	Udruga Zora	1.Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Međimurske županije 2. Dom za žrtve obiteljskog nasilja "Sigurna kuća"	<i>JEDNAKO VRIJEDNI</i>	22.000,00
5.	Hrvatsko žensko društvo Pleternica	1.Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Požeško-slavonske županije 2.Udruga mladih Pleternice Oppidum	<i>„ŽENA 21. STOLJEĆA – POGLED S VIŠE STRANA“</i>	22.000,00

		3.Udruga Zajednica - stručnost i multidisciplinarnost 4.Požeško-slavonska županija		
6.	Ženska grupa Karlovac "Korak"	Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Karlovačke županije	„ <i>RAVNOPRAVNO – RURALNO</i> “	15.000,00
7.	Ženska grupa Donji Lapac	DOMINE, feministička organizacija za promicanje ženskih prava i razvoj civilnog društva Split	<i>RAVNOPRAVNO ZA ODRŽIVI RAZVOJ ZAJEDNICE</i>	22.000,00
8.	Udruga ZvoniMir	Grad Knin	<i>NAŠA SU PRAVA IMATI JEDNAKA PRAVA!</i>	16.000,00
9.	Prostor rodne i medijske kulture "K-zona"	Udruga za razvoj radijskih programa Radio mreža	<i>SVOJA I RAVNOPRAVNA</i>	18.000,00
10	ŽAR Centar za istraživanje, edukaciju i promicanje ravnopravnosti spolova*	1.Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije 2.Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Općine Stari Jankovci	<i>KORAK KA RAVNOPRAVNOSTI – KORAK KA BOLJEM DRUŠTVU</i>	15.000,00
<i>UKUPNO</i>				200.000,00

* Budući da je udruga ŽAR odustala od projekta, iznos od 15.000 kn dodijeljen je udruzi Centar za mirovne studije za provedbu projekta „*Praktično žena 2*“ koji je bio sljedeći na rang listi procjena. Većina udruga potpisala je Ugovore o financijskoj potpori projektima do 1. srpnja 2012.

Ured je u listopadu od udruga zatražio informacije o tijeku provedbe projekata, završenim aktivnostima, dinamici odvijanja planiranog, eventualnim poteškoćama u metodologiji rada, partnerskim odnosima ili radu s korisnicima/cama. Uvid u provedbu projekata izvršile su službenice i ravnateljica Ureda prilikom sudjelovanja na nekoliko aktivnosti organiziranih u okviru podržanih projekata.

Podržani projekti provodili su se u osam županija, odnosno na područjima Požeško-slavonske (Pakrac, Lipik, Pleternica, Požega), Međimurske (Čakovec, Prelog, Mursko Središće), Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Krapinsko-zagorske (Hum na Sutli, Zabok, Tuhelj), Karlovačke (Slunj), Ličko-senjske (Donji Lapac, Korenica), Splitsko-dalmatinske (Sinj, Pučišća, Trilj) i Šibensko-kninske županije (Knin, Drniš), a niz radio emisija emitirano je na 25 postaja koje pokrivaju područje cijele Republike Hrvatske. Održano je 18 radionica za žene u ruralnim područjima, jedna multidisciplinarna tribina, tri okrugla stola i pet sastanaka s osobama iz društvenog i javnog života u lokalnim zajednicama, tri fokus grupe s mladima, poslodavcima i ženama, pet vrlo posjećenih javnih akcija u manjim mjestima na kojima su dijeljeni letci i drugi promotivni materijali, snimljeno je i emitirano 38 radio emisija s ciljem osvještavanja i edukacije javnosti o ravnopravnosti spolova i mehanizmima zaštite od rodno utemeljene diskriminacije. U svrhu ostvarenja ciljeva projekata tiskano je nekoliko letaka i plakata različitog sadržaja u nakladi preko 1000 primjeraka, 500 bedževa i drugog promidžbenog materijala. Svi projekti bili su vrlo dobro medijski popraćeni, te je snimljeno nekoliko radio reportaža, a članice udruga gostovale su

na lokalnim televizijskim i radio postajama. Internetski portali i tiskani mediji objavili su preko 80 članaka o aktivnostima u okviru projekata. Potrebno je spomenuti i nekoliko tematskih konferencija za novinare na kojima su udruge predstavile projekte. Navedenim aktivnostima potrebno je nadodati i jedan međunarodni foto-natječaj o rodnim ulogama, ankete i razgovori s gospodarstvenicima te pokretanje postupka osnivanja gradskih povjerenstava za ravnopravnost spolova u Slunju i Kninu. Osim opće populacije građana i građanki, osoba iz javnog i političkog života lokalnih zajednica u ruralnim područjima, velikog broja volontera i volonterki, srednjoškolaca, preko 300 žena različite dobi sudjelovalo je u projektima u svojstvu izravnih korisnica održanih radionica. Uz evidentirano opće zadovoljstvo ciljanih skupina, udruge u evaluacijama projekata ističu kao dodanu vrijednost projekata međusobno umrežavanje i uspostavljanje partnerskih odnosa s lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova.

Osim udruga podržanih temeljem Natječaja za projekte udruga, Ured je tijekom godine surađivao i s brojnim drugim udrugama, od kojih je potrebno istaknuti: Udruženje Zagreb Pride, Udruga Gord, Hrvatska udruga poslovnih žena KRUG, Udruga žena Romkinja „Bolja Budućnost“, Klub Albanskih Žena Hrvatske „Kraljica Teuta“, CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje i druge.

Savjetnica u Uredu predstavljala je Ured u članstvu hrvatskog projektnog odbora projekta Regionalnog centra za jednakost spolova pod nazivom SEE WORD - „Žene Jugoistočne Europe u Mreži za ruralni razvoj“ čiji je cilj bio doprinos poboljšanju sudjelovanja žena u ruralnom razvoju i osnaživanju ruralnih žena u 7 zemalja Jugoistočne Europe (Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Kosovo, Crna Gora, Srbija). Ured je također bio uključen u provedbu projekta „Ravnopravnost spolova u ruralnom razvoju - osnaživanje žena u ruralnom društvu (GARD projekt)“ kojeg je Organizacija za građanske inicijative – OGI u partnerstvu s udrugama IDM iz Albanije, ACED iz Bosne i Hercegovine te CERAI iz Španjolske provodila s ciljem doprinosa osnaživanju žena i omogućavanju jačanja uloge žena u programima ruralnog razvoja. Savjetnica u Uredu sudjelovala je u Radnoj grupi za osnivanje Nacionalne mreže za pitanja rodne ravnopravnosti u ruralnom razvoju u okviru istog projekta.

U rujnu su pomoćnica ravnateljice i djelatnice Ureda na prijedlog Centra za mirovne studije primile žene pripadnice srpske nacionalne manjine iz zapadne Slavonije i predstavile aktivnosti Ureda.

6. Promicanje znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova: promidžba, informiranje i izdavaštvo

Ured za ravnopravnost spolova redovito informira javnost o svim aktivnostima koje provodi kao i o svim drugim važnim nacionalnim i međunarodnim dokumentima i događanjima vezanim uz promicanje ravnopravnosti spolova putem svoje internetske stranice. Prema podacima kojima raspolažemo tijekom 2012. godine tiskani i elektronički mediji prenijeli su vijesti koje su se odnosile na Ured za ravnopravnost spolova 136 puta, a izjave ravnateljice Ureda ukupno 51 put.

Internetska stranica Ureda svakodnevno se ažurira nizom relevantnih informacija u području promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini, te je prisutan kontinuirani porast broja posjeta. Tijekom 2012. godine internetska stranica otvorena je 73 706 puta što je 115.71% više nego u prethodnoj godini. Osim što sadrži pregled svih aktivnosti Ureda za ravnopravnost spolova, uključujući informacije o međunarodnoj suradnji, suradnji s drugim institucionalnim mehanizmima za provedbu politike ravnopravnosti spolova, kao i suradnji s udrugama, ona uključuje i najrelevantnije nacionalne i međunarodne dokumente u području ravnopravnosti spolova te su za preuzimanje dostupne i sve publikacije koje je tiskao Ured.

Kao što je razvidno iz cjelokupnog Izvješća ravnateljica i savjetnice u Uredu održale su brojna izlaganja s ciljem promicanja *Zakona o ravnopravnosti spolova* i Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova, za razdoblje od 2011.- 2015. godine.

Tijekom 2012. godine ravnateljica Ureda dala je 32 izjave vezane uz teme iz spektra rodne ravnopravnosti, kao i 10 radijskih i 6 televizijskih intervjuja, te 2 intervjuja za tiskane medije i 2 za potrebe istraživanja u sklopu projekata akademske zajednice, a održala je i veliki broj uvodnih izlaganja na nacionalnim i međunarodnim skupovima.

Najveći broj drugih aktivnosti Ureda također je bio u funkciji promicanja znanja i svijesti o ravnopravnosti spolova čime se znatno pridonijelo provedbi i ove zakonski propisane zadaće, o čemu smo opširnije izvijestili u ovom Izvješću.

U 2012. godini Ured je nastavio s izdavačkom djelatnošću, promocijom i distribucijom tiskanih publikacija. Tiskano je:

1. Drugo izdanje *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* u nakladi od 2000 primjeraka;

2. Publikacija *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* na Brailleovom pismu u nakladi od 50 primjeraka;
3. Drugo izdanje *Strategije za ravnopravnost između žena i muškaraca 2010 - 2015. Europske komisije* u nakladi od 1000 primjeraka;
4. Drugo izdanje znanstvene monografije „*Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj*“ u nakladi od 100 primjeraka;
5. Publikacija Upravnog odbora za ravnopravnost između žena i muškaraca (CDEG) Vijeća Europe „*Žene i novinari/novinarke imaju prednost*“ u nakladi od 1000 primjeraka.

Kao i svake godine primjerci svih tiskanih izdanja, kao i podaci o dokumentima i istraživanjima, koji su u elektroničkom obliku objavljeni na web-stranici Ureda dostavljeni su Hrvatskoj informacijsko-dokumentacijskoj referalnoj agenciji (HIDRA) za objavljivanje redovitog izdanja Kataloga službenih publikacija i baza podataka RH za 2012. godinu čime se osigurava dostupnost informacija najširem krugu korisnika.

ZAKLJUČAK

Prema dostupnoj evidenciji, tijekom 2012. godine djelatnice Ureda radile su na 666 otvorenih predmeta iz djelokruga rada Ureda za ravnopravnost spolova, ponajprije vezanih uz provedbu odredaba *Zakona o ravnopravnosti spolova* i provedbu mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, ali i drugih strategija i akcijskih planova i ispunjavanja međunarodnih obveza.

Prioriteti u ispunjavanju međunarodnih obveza većinom su se odnosili na aktivnosti vezane uz proces pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Značajan iskorak u području međunarodne suradnje predstavlja uspostavljanje i razvoj modaliteta suradnje s Europskim institutom za ravnopravnost spolova u Vilniusu, sudjelovanje Ureda u „*Programu razmjene dobrih praksi o ravnopravnosti spolova*“ Europske komisije i uvođenje rodne dimenzije u operativne programe za korištenje Instrumenata pretprijetne pomoći. Prioritetno je djelovanje uključivalo i doprinos Ureda za ravnopravnost spolova procesu izvještavanja prema Europskoj uniji kao i uključivanje u rad njezinog Savjetodavnog odbora za ravnopravnost žena i muškaraca i Skupinu visoke razine za ravnopravnost spolova.

Izrađen je veliki broj izvješća i za druge međunarodne organizacije, od čega izdvajamo završetak rada na *Četvrtom i petom periodičnom izvješću prema članku 18. UN Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena*.

Među važnim aktivnostima u 2012. godini izdvajamo izradu *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila na svojoj sjednici u studenom 2012. godine, a koji predstavlja pozitivan pomak u osiguravanju odgovarajućeg tretmana i zaštite žrtava seksualnog nasilja od daljnje viktimizacije.

Uredu je kao jedna od prioritarnih zadaća bila i koordinacija donošenja akcijskih planova za provedbu mjera *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine* u županijskim skupštinama. Sukladno obvezama iz *Zakona o ravnopravnosti spolova*, od tijela državne uprave zatraženo je donošenje novih četverogodišnjih planova za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova, te je njih 13 dobilo suglasnosti Ureda.

Veliki napori ulagani su i u afirmaciju provedbe politike rodne ravnopravnosti na lokalnoj razini.

Nastavilo se s aktivnostima širenja znanja i svijesti o ljudskim pravima žena putem izdavačke djelatnosti, promidžbenih aktivnosti i suradnje sa tijelima državne uprave, lokalnim povjerenstvima za ravnopravnost spolova, udrugama, kao i drugim zainteresiranim dionicima. Ovdje valja istaknuti provedeni natječaj za financijsku potporu udrugama u 2012. godini na temu „Upoznavanje javnosti u ruralnim područjima sa *Zakonom o ravnopravnosti spolova*“, u okviru kojega je ukupno 10 projekata poduprto s ukupnim iznosom od 200.000,00 kuna.

Uz pružanje financijske potpore, u suradnji s organizacijama civilnog društva Ured je bio 5 puta suorganizator, 3 puta pokrovitelj te 1 put sponzor i 1 put partner na različitim zajedničkim projektima. Kao što je razvidno iz Izvješća, nastavljena je uspješna suradnja s organizacijama civilnog društva.

Izrađeno je ukupno **30** priloga u svrhu izvještavanja prema međunarodnim obvezama, a još **52** mišljenja, očitovanja i izvješća temeljem traženja državnih tijela. Vezano uz zakonsku obvezu donošenja planova djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova, tijelima državne uprave i tvrtkama u pretežito državnom vlasništvu Ured se očitovao tijekom 2012. godine ukupno **33** puta. Ravnateljica i djelatnice Ureda sudjelovale su radu ukupno **31** radne skupine, od čega u **13** radnih skupina pri tijelima državne uprave i u njih **18** međunarodnog karaktera.

S obzirom na opsežan djelokrug rada koji je propisan *Zakonom o ravnopravnosti spolova* te brojne aktivnosti koje je Ured bio dužan provesti, ponavljamo napomenu iz prošlogodišnjeg Izvješća da bi bilo potrebno ojačati kadrovske i financijske kapacitete Ureda, a što je i preporuka pojedinih međunarodnih organizacija uključivši Odbor za uklanjanje diskriminacije žena UN-a i Vijeća za ljudska prava UN-a.

